BENKI KUU YA TANZANIA

TATHMINI YA MWENENDO WA UCHUMI

Februari 2025

Yaliyomo

1.0 Mwenendo wa Uchumi wa Dunia 1

2.0 Mwenendo wa Uchumi wa Taifa 3

2.1 Mfumuko wa Bei .... **Error! Bookmark not defined.**

2.2 Sera ya Fedha 5

2.3 Viwango vya Riba 7

2.4 Masoko ya Fedha 8

2.5 Utekelezaji wa Bajeti ya Serikali 9

2.6 Mwenendo wa Deni la Taifa 10

2.7 Mwenendo wa Sekta ya Nje 12

VIAMBATISHO 19

1.0 Mwenendo wa Uchumi wa Dunia

Uchumi wa dunia uliendelea kuwa imara kwa kipindi Januari 2026, ukichochewa na kuongezeka kwa matumizi binafsi, uwekezaji endelevu wa kiteknologia, na masharti nafuu ya kifedha ambapo kwa pamoja vimechangia kupunguza athari za migogoro ya siasa za kijiografia na kiabiashara (Kielelezo 1.1a na Kielelezo 1.1b). Mwenendo wa shughuli za kiuchumi katika nchi zilizoendelea uliendelea kuimarika, sambamba na kuimarika kwa shughuli za uzalishaji viwandani. Kasi ya ukuaji katika nchi zinazoibukia kiuchumi iliendelea kuwa na mwelekeo mchanganyiko[1]. Nchini China, mahitaji ya ndani yalibaki kuwa dhaifu , japokuwa hatua za sera mahsusi ulileta nafuu. Uchumi wa India uliendelea kuwa imara, ukichochewa na huduma pamoja na uwekezaji. Barani Africa, Kusini mwa Jangwa la Sahara, uchumi uliendelea kuwa himilivu licha ya masharti magumu ya upatikanaji wa fedha kutoka nje na kuongezeka kwa hali ya kutotabirika kwa hali ya siasa za kijiografia na biashara duniani.

Kielelezo 1.1a: Fahirisi ya Kutokuwa na Uhakika wa Sera za Dunia

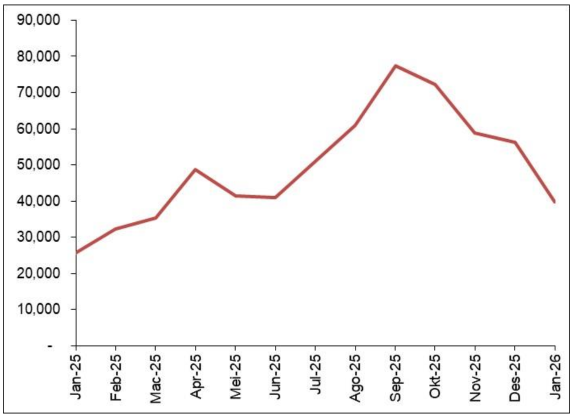

Chanzo: https://www.policyuncertainity.com/trade

Kielelezo 1.1b: Fahirisi ya Kutokuwa na Uhakika wa Biashara Duniani

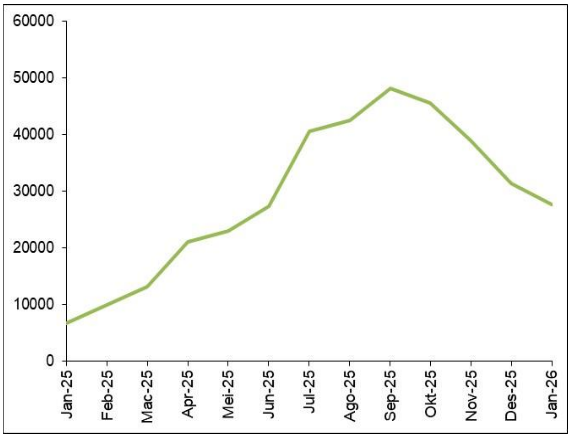

Chanzo: https://worlduncertainityindex.com/

Kwa ujumla, bei za bidhaa mbalimbali duniani zilikuwa zenye mwelekeo wa kuongezeka katika kipindi cha mwezi Januari 2026 (Kielelezo 1.2). Bei ya mafuta ghafi zilipanda ikiakisi kuongezeka kwa mvutano wa siasa za kijiografia, hususan baina ya Marekani na Iran. Bei ya dhahabu iliendelea kuongezeka katika masoko makuu, ikichochewa na ongezeko la mahitaji makubwa ya mali salama katika masoko makuu na ununuzi unaoendelea wa benki kuu.

Licha ya mahitaji makubwa duniani, bei ya kahawa aina ya Arabika ilishuka kidogo, kwa

[1] Global economic prospects January 2026

sehemu ikichangiwa na matarajio ya ongezeko la mavuno nchini Brazil na kuongezeka kwa matumizi ya kahawa ya bei nafuu aina ya Robusta, ambayo ilisaidiwa na usambazaji wa kutosha, hasa kutoka Asia. Bei za mafuta ya mawese ilipanda ikichangiwa na uhitaji mkubwa na kupungua kwa uzalishaji wa msimu nchini Malaysia na Indonesia. Vilevele, bei ya ngano iliongezeka kutokana na hali mbaya ya hewa, iliyoathiri uzalishaji nchini Urusi na Marekani. Bei ya mbolea (Urea na DAP) ilionyesha mwelekeo mchanganyiko: bei ya Urea ilipanda kwa kiasi kikubwa kutokana na gharama kubwa za malighafi, hususan gesi asilia, huku bei ya DAP ikishuka kutokana na mahitaji hafifu. Bei ya sukari ilishuka kutokana na uzalishaji mkubwa, hali inayoashiria uwepo wa ziada kubwa ya bidhaa hiyo duniani (Kiambatanisho, Jedwali A8).

Kutokana na mabadiliko ya bei za bidhaa, kasi ya mfumuko wa bei duniani uliendelea kupungua, ikichochewa na kupungua kwa shinikizo la uhitaji. Katika nchi zilizoendelea, mfumuko wa bei ulipungua zaidi ukikaribia malengo ya sera ya fedha. Miongoni mwa nchi zinazoibuka kiuchumi, China iliendelea kuwa na mfumuko mdogo wa bei, huku India ikishuhudia ongezeka. Katika Africa, Kusini mwa Jangwa la Sahara, hususani ndani ya kanda za Jumuiya ya Maendeleo Kusini mwa Afrika (SADC) na Jumuiya ya Afrika Mashariki (EAC), mfumuko wa bei ulibaki ndani ya viwango vya ulinganifu vya mtangamano, vikichangiwa na udhabiti wa bei za vyakula na kupungua kwa mfumuko wa bei za bidhaa zinazoagizwa kutoka nje (Kielelezo 1.3, Kielelezo 1.4 na Kielelezo 1.5).

Kielelezo 1.2: Bei za Bidhaa katika Soko la Dunia

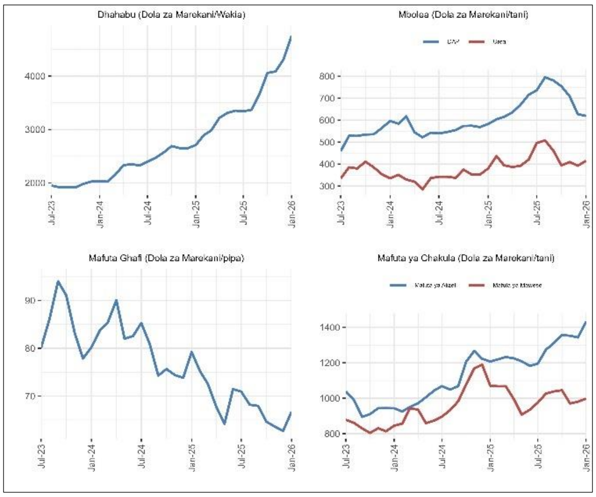

Chanzo: Chanzo: http://www.worldbank.org/prospects
Tanbihi: DAP Inaashiria Di-ammonium phosphate

Kielelezo 1.3: Mfumuko wa Bei kwa Nchi Zinazoendelea na Zinazochipukia Kiuchumi

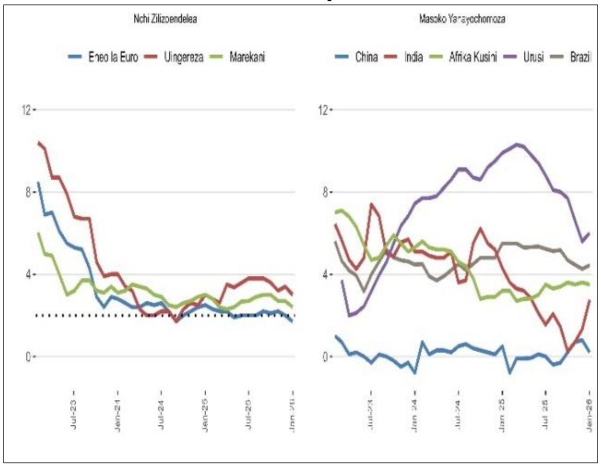

Chanzo: Bloomberg

Kielelezo 1.4: Mfumuko wa Bei Kwa Nchi za Jumuiya ya Afrika Mashariki

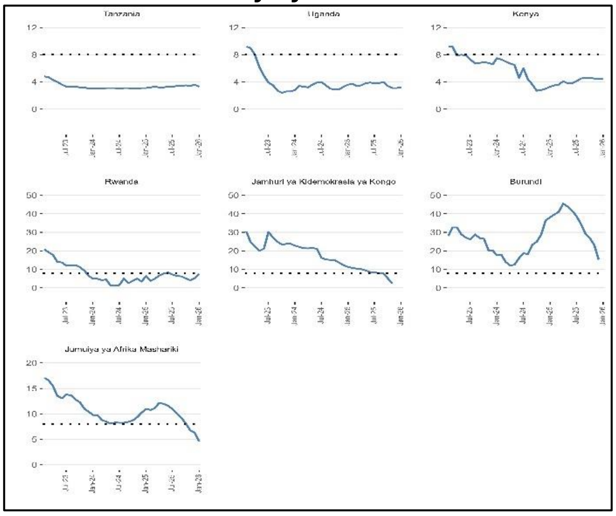

Chanzo: Bloomberg

Kielelezo 1.5: Mfumuko wa Bei Kwa Nchi za Jumuiya ya Maendeleo ya Nchi za Kusini mwa Afrika

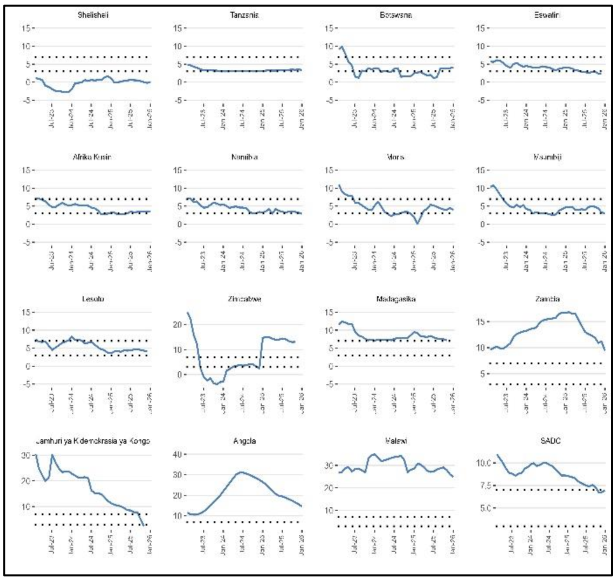

Chanzo: Ofisi za Taifa za Takwimu
Tanbihi: Mistari ya nukta inaashiria viwango vya mfumuko wa bei vilivyokusudiwa (inflation target)

2.0 Mwenendo wa Uchumi wa Taifa

2.1 Mfumuko wa Bei

Mfumuko wa bei kwa mwezi Januari 2026 uliendelea kuwa ndani ya wigo wa kitaifa wa asilimia 3 hadi 5, sambamba na vigezo vya utangamano wa SADC na EAC. Mfumuko wa bei ulipungua kufikia asilimia 3.3 kutoka asilimia 3.6 mwezi Desember 2025, juu kidogo ya asilimia 3.1 iliyorekodiwa mwezi Januari 2025 (Jedwali 2.1.1 na Kielelezo 2.1.1). Hali hii ilitokana na kupungua kwa mchango wa mfumuko wa bei wa bidhaa za msingi na kuendelea kupungua kwa mfumuko wa bei wa vyakula visivyochakatwa (Kielelezo 2.1.3).

Mfumuko wa bei wa chakula ulishuka hadi kufikia asilimia 5.7 mwezi Januari 2026, kutoka asilimia 6.7 mwezi Desemba mwaka 2025, juu ya asilimia 5.3 mwezi Januari 2025. Kupungua kwa mfumuko wa bei wa chakula katika kipindi cha mwezi Januari 2026 kulichangiwa kwa kiasi kikubwa na utulivu wa bei za baadhi ya mazao ya vyakula vikuu na mbadala, hususan ulezi, mtama na maharage (Kielelezo 2.1.4a na Kielelezo 2.1.4b).

Jedwali 2.1.1: Mwenendo wa Mfumuko wa Bei

		Badiliko la Mfumuko wa bei (Asilimia)					
		Badiliko: Mwezi hadi Mwezi			Badiliko kwa Mwaka		
Makundi Makuu ya Fahirisi	Mizania	Jan-25	Des-25	Jan-25	Jan-25	Des-25	Jan-25
Vyakula na Vinywaji Baridi	28.2	1.2	2.0	0.3	5.3	6.7	5.7
Vinywaji Vikali na Tumbaku	1.9	1.4	0.4	0.2	3.6	3.4	2.2
Nguo, Mavazi na Viatu	10.8	0.8	0.2	0.0	1.9	2.0	1.2
Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	15.1	0.2	0.5	0.2	2.2	2.3	2.3
Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	7.9	0.3	0.2	0.0	2.2	3.0	2.7
Afya	2.5	0.3	0.1	0.1	1.4	1.3	1.1
Usafiri	14.1	0.0	1.4	0.2	2.4	4.1	4.2
Habari na Mawasiliano	5.4	-0.1	0.2	0.2	0.8	0.5	0.9
Burudani, Michezo na Utamaduni	1.6	0.3	-0.1	0.6	1.7	0.3	0.6
Elimu	2.0	2.9	0.0	0.3	4.5	2.9	0.4
Migahawa na Huduma za Malazi	6.6	0.1	0.0	0.3	1.7	0.9	1.1
Bima na Huduma za Kifedha	2.1	0.0	0.1	0.1	0.8	0.4	0.5
Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko	2.1	0.9	-0.3	2.9	3.1	1.2	3.2
Fahirisi Bidhaa Zote	100.0	0.6	0.9	0.2	3.1	3.6	3.3
Makundi Mengine Teule							
Faharisi ya Bidhaa za Msingi	73.9	0.5	0.4	0.2	2.7	2.5	2.2
Fahirisi Isiyojumuisha Fahirishi za Bidhaa za Msingi	26.1	1.0	2.2	0.4	4.0	6.7	6.0
Fahirisi za Mafuta, Nishati na Bili za Maji	5.7	-0.1	1.3	-0.1	3.5	4.6	5.2
Fahirisi za Huduma	37.2	0.3	0.5	0.3	1.0	2.0	4.6
Fahirisi za Bidhaa	62.8	0.8	1.2	0.2	4.2	4.5	2.1
Fahirisi za Bidhaa na Huduma za Elimu	4.1	2.0	-0.1	0.3	4.0	2.2	3.9
Fahirisi za Bidhaa zote Isipokuwa Chaakula na Vinywaji Visivyo na Kilevi	71.8	0.3	0.5	0.2	2.1	2.3	2.2

Chanzo: Ofisi ya taifa ya Takwimu na Uchanganuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.1.1: Viwango vya Mfumuko wa Bei kwa Miezi Kumi na Mbili

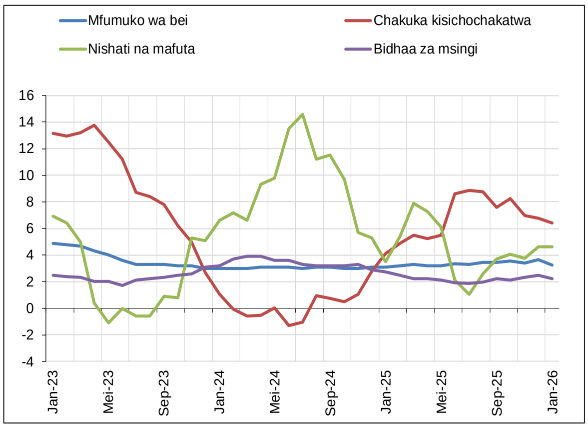

Chanzo: Wizara ya Viwanda na Biashara, na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.1.2: Mfumuko wa Bei na Malengo Yake.

asilimia

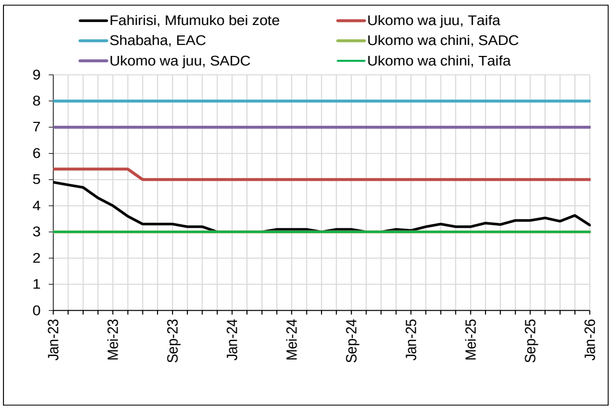

Chanzo: Ofisi ya taifa ya Takwimu na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.1.3: Mchango Katika Mfumuko wa Bei

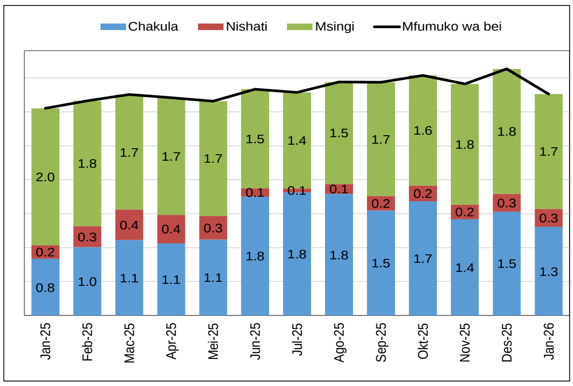

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.1.4: Kiwango cha Mfumuko wa Bei za Mazao

a. Mazao ya Vyakula Vikuu

Asilimia

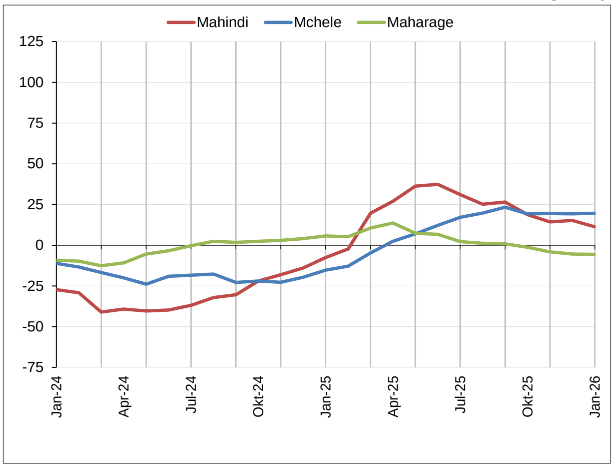

Chanzo: Wizara ya Viwanda na Biashara, na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

b. Mazao ya Vyakula Mbadala

Asilimia

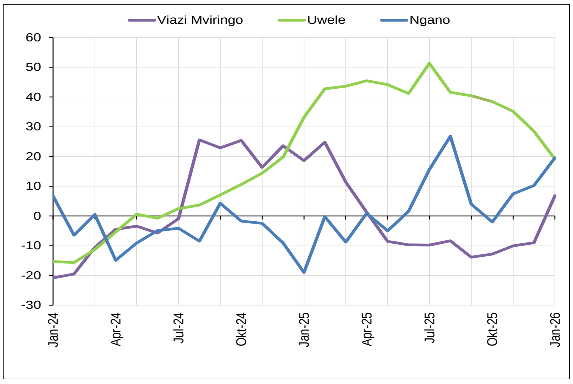

Chanzo: Wizara ya Viwanda na Biashara, na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Akiba ya chakula kinachohifadhiwa na Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula (NFRA) nchini ilipungua hadi tani 567,469 mwezi Januari 2026 kutoka tani 577,376 mwezi Desemba 2025.Kupungua huku kulitokana na uuzaji wa tani 9,907 za mahindi na mpunga kwa wafanyabiashara (Jedwali 2.1.2).

Jedwali 2.1.2: Akiba ya Chakula Iliyohifadhiwa na Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula

Tani

Kipindi	2022	2023	2024	2025	2026
Jan	207,899	124,736	270,984	646,480	567,469
Feb	203,297	106,881	326,172	619,659	
Mac	200,626	80,123	336,099	587,062	
Apr	190,366	63,808	340,102	557,228	
Mei	149,402	51,367	340,002	509,990	
Jun	141,576	46,665	340,479	477,923	
Jul	140,695	94,088	368,855	485,930	
Ago	144,410	210,020	489,187	537,571	
Sep	149,044	244,169	651,403	570,519	
Okt	151,794	244,289	708,399	593,485	
Nov	147,401	244,223	702,502	590,425	
Des	137,655	248,282	677,115	577,376	

Chanzo: Wakala wa Taifa wa Hifadhi ya Chakula

Mfumuko wa bei wa bidhaa za msingi ulipungua hadi asilimia 2.2 mwezi Januari 2026 kutoka asilimia 2.7 mwezi kama huo mwaka 2025, kutokana na kupungua kwa bei za mavazi, viatu, samani, vifaa vya nyumbani na ukarabati (Kielelezo 2.1.1 na Jedwali 2.1.1).

Mfumuko wa bei wa nishati, mafuta na bili za maji uliongezeka hadi asilimia 5.2 Januari 2026, kutoka asilimia 3.5 mwezi kama huo mwaka 2025 (Kielelezo 2.1.5 na Kielelezo 2.1.1). Mwenendo huu umetokana na kuongezeka kwa gharama za kuni na mkaa.

Kielelezo 2.1.5: Bei za Bidhaa za Mafuta

TZS kwa Lita

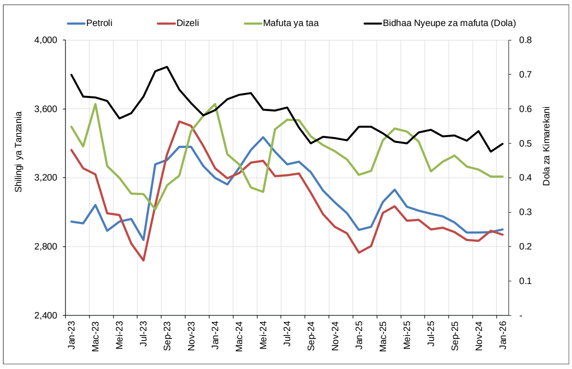

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

2.2 Sera ya Fedha

Kamati ya Sera ya Fedha (MPC), katika kikao chake kilichofanyika mwezi Januari 2026, iliamua riba ya Benki Kuu (CBR) kuendelea kuwa asilimia 5.75 kwa robo ya mwaka unayoishia Machi 2026. Uamuzi huo ulitokana na matarajio ya mfumuko wa bei kubaki ndani ya wigo wa kitaifa wa asilimia 3–5. Sanjari na mwelekeo huu, utekelezaji wa sera ya fedha ulilenga kuhakikisha kuwa riba ya mikopo ya siku saba baina ya mabenki inabaki ndani ya wigo wa asilimia +/-2, sambamba na riba ya Benki Kuu.

Utekelezaji wa sera ya fedha kwa mwezi Januari 2026 ulikuwa wa kuridhisha, hivyo kuchangia uwepo kwa ukwasi wakutosha kwenye mabenki . Kufuatia mwenendo huu, riba ya mikopo ya siku saba baina ya mabenki iliendelea kuwa karibu na kiwango cha riba ya Benki Kuu (Kielelezo 2.2.1). Aidha, uwepo wa kiwango cha kutosha cha ukwasi wa shilingi ulipunguza utegemezi wa mabenki kwa nyenzo za kuongeza ukwasi kutoka Benki Kuu, kama inavyoakisiwa kwa kupungua kwa miamala ya mikopo ya muda mfupi kwa mabenki (reverse repo). Mikopo kwa mabanki kuptia *reverse repo*ilipungua kutoka shilingi bilioni 1,419.3 mwezi uliopita hadi shilingi bilioni 976.4 (Kielelezo 2.2.2).

Kielelezo 2.2.1: Riba ya Benki Kuu na Wastani wa siku 5 wa Riba ya Mikopo ya Siku 7

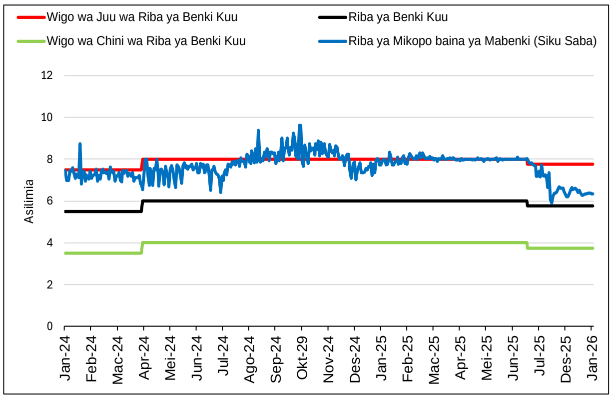

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.2: Mikopo ya Muda Mfupi Kwa Mabenki

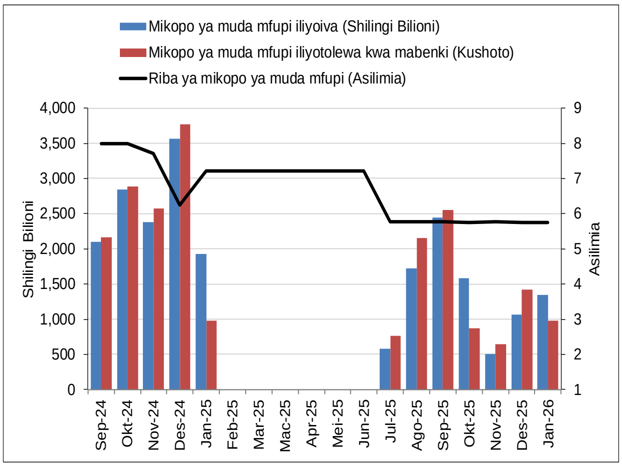

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Ujazi wa fedha uliendelea kukua kwa kasi, sambamba na mwelekeo wa sera ya fedha. Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3) ulikua kwa asilimia 26.3 mwezi Januari 2026, ikilinganishwa na asilimia 25.8 Desemba 2025 , ukichangiwa kwa kiasi kikubwa na ongezeko la mikopo kwa sekta binafsi (Kielelezo 2.2.3 na Jedwali 2.2.1). Mikopo kwa sekta binafsi ilikua kwa asilimia 23.5, karibu sawa na ukuaji uliorekodiwa mwezi uliotangulia (Kielelezo 2.2.4 na Kielelezo 2.2.5).

Kielelezo 2.2.3: Mwenendo wa Ujazi Wa Fedha

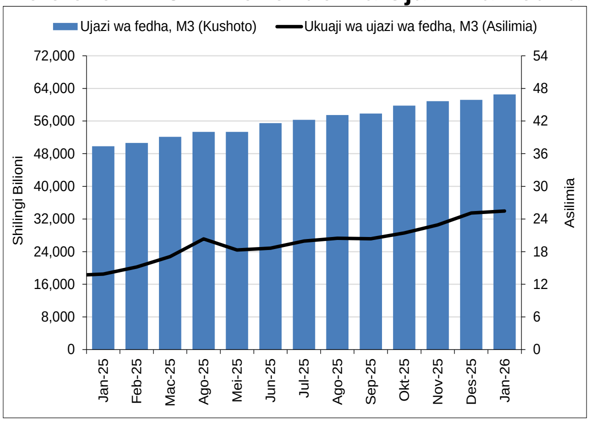

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali 2.2.1: Ujazi wa Fedha na Vipengele Vyake

	Kiasi (Shilingi Billioni)			Ukuaji kwa mwaka (%)		
Kipengele	Jan-25	Des-25	Jan-26	Jan-25	Des-25	Jan-26
Rasilimali halisi za nje	12,688.5	15,283.5	15,950.0	22.3	12.7	25.7
Rasilimali halisi za nje za Benki Kuu	10,927.2	13,707.3	13,987.7	-3.0	15.5	28.0
Rasilimali halisi za nje za mabenki	1,761.4	1,576.1	1,962.3	---	---	11.4
Rasilimali halisi za ndani	37,146.0	46,240.8	46,995.3	11.3	30.8	26.5
Madai rasmi ya ndani	49,255.1	57,160.1	58,114.7	10.9	20.2	18.0
Amana za Serikali zilizopo Ben	8,046.1	9,607.6	9,705.7	-4.4	18.7	20.6
Mikopo kwa sekta binafsi	36,576.1	44,584.6	45,171.4	12.8	23.5	23.5
Rasilimali nyinginezo	-12,109.2	-10,919.3	-11,119.4	9.7	-10.6	-8.2
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	49,834.5	61,524.3	62,945.3	13.9	25.8	26.3
Amana za fedha za kigeni	12,419.3	13,381.1	14,226.8	24.3	13.7	14.6
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri pana (M2)	37,415.2	48,143.2	48,718.5	10.8	29.6	30.2
Amana zinginezo	14,342.2	17,944.2	18,421.7	8.0	26.1	28.4
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	23,073.0	30,199.0	30,296.8	12.6	31.8	31.3
Ujazi wa fedha ulio kwenye mzunguko	6,997.7	8,492.3	8,102.1	14.6	15.5	15.8
Amana za hundi	16,075.4	21,706.7	22,194.7	11.7	39.6	38.1
Fedha za msingi (M0)	11,670.3	14,508.3	15,225.1	12.1	20.7	30.5

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.2.4: Mabadiliko Katika Vyanzo vya Ujazi wa Fedha kwa Mwaka

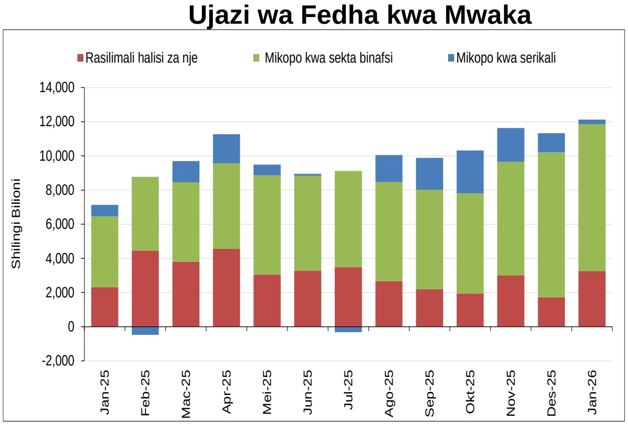

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Kielelezo 2.3.5: Mwenendo Wa Mikopo Kwa Sekta Binafsi

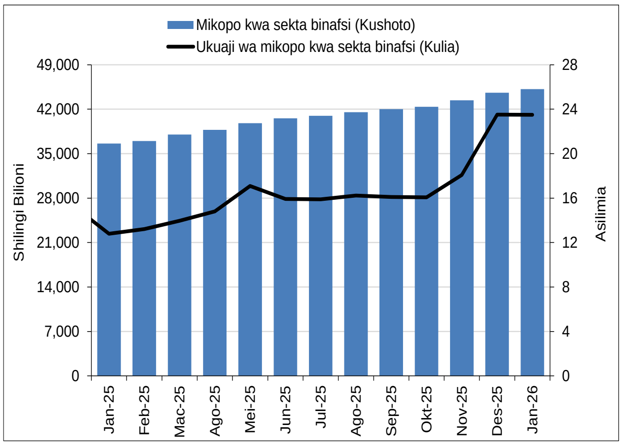

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

Mikopo katika shughuli za uchimbaji madini na mawe ilirekodi kiwango cha juu cha ukuaji wa mikop,o ikiongezeka kwa asilimia 91.4, ikifuatiwa na shughuli za biashara; na usafirishaji na mawasiliano ambazo zilikua kwa asilimia 50 na 34.2, mtawalia (Jedwali 2.2.2). Ongezeko la ukuaji wa mikopo katika shughuli za uchimbaji madini na mawe ulichangiwa na hatua za Serikali kuboresha sekta ya madini na kuimarisha upatikanaji wa mikopo kwa wachimbaji wadogo kwa kutumia dhamana zinazoendana na mahitaji. Kwa upande mwingine , ukuaji wa mikopo kwenye shughuli za viwanda ulipungua kwa mwezi wa pili mfululizo, hali iliyochangiwa na ongezeko la marejesho ya mikopo.

Mikopo kwa shughuli binafsi ambayo kwa kiwango kikubwa hutumika kugharamia shughuli za wajasiriliamali wadogo sana, wadogo, na wakati, iliendelea kuchukua sehemu kubwa ya mikopo yote ya sekta binafsi kwa asilimia 35.6, ikifuatiwa na biashara (asilimia 14.9) na kilimo (asilimia 13.1) (Kielelezo 2.2.6).

Jedwali 2.2.2: Ukuaji wa Mikopo kwa Shughuli za Kiuchumi

Asilimia

	Jan-25	Mac-25	Jun-25	Sep-25	Des-25	Jan-26
Uchimbaji Madini	-30.6	-24.8	20.8	32.4	91.1	91.4
Biashara	5.0	12.7	21.3	24.8	49.7	50.0
Uchukuzi na mawasiliano	41.6	36.3	30.2	27.6	28.9	34.2
Ujenzi	19.0	35.1	25.7	15.7	25.6	29.5
Kilimo	14.8	22.4	25.7	17.4	29.4	27.9
Shughuli binafsi	1.3	5.4	22.5	16.3	2.5	17.8
Hoteli na migahawa	13.9	9.4	13.7	14.7	17.7	1.6
Viwanda	18.0	10.9	2.5	0.1	-8.2	-7.7

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

Kielelezo 2.2.6: Mgawanyo wa Mikopo Katika Shughuli za Kiuchumi

Asilimia

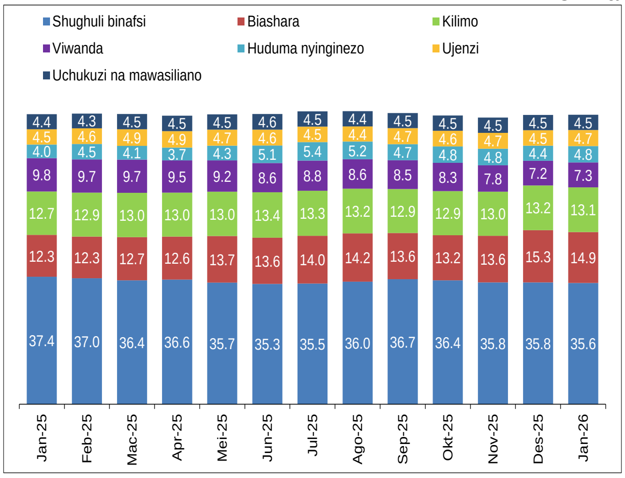

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

2.3 Viwango vya Riba

Kwa ujumla, viwango vya riba katika mabenki vilikuwa tulivu kwa mwezi Januari 2026. Wastani wa riba za mikopo (overall lending rate) ulipungua hadi asilimia 15.07 kutoka asilimia 15.24 mwezi Desemba 2025, huku riba za mikopo kwa wateja wakubwa (*negotiated lending rates*) zilipungua hadi asilimia 12.25 kutoka asilimia 12.38. Wastani wa riba za amana (*overall time deposit rate*) ulikuwa asilimia 8.33, ikipungua kutoka asilimia 8.36 mwezi uliopita, wakati riba za amana za wateja wakubwa (*negotiated deposit rates*) ziliongezeka kidogo hadi asilimia 11.74 kutoka asilimia 11.66. Kutokana na mwenendo huu, wigo kati ya riba za mikopo na amana za muda mfupi unaopimwa kwa tofauti kati ya riba ya mikopo ya

mwaka mmoja na riba ya amana za wateja katika kipindi cha mwaka mmoja ulipungua hadi asilimia 5.79, ikilinganishwa na asilimia 5.88 mwezi Desemba 2025 (Jedwali 2.3.1).

Jedwali 2.3.1: Riba za Amana na Mikopo inayotolewa Benki za Biashara

Asilimia

	Des-24	Mac-25	Jun-25	Sep-25	Nov-25	Des-25	Jan-26
Riba za amana	2.84	2.86	2.90	2.92	2.88	3.02	2.94
Riba ya mikopo - jumla	15.71	15.50	15.23	15.18	15.27	15.24	15.07
Riba za mikopo (mwaka 1)	15.74	15.83	15.69	15.52	15.53	15.46	15.49
Riba za mikopo (wateja wakubwa)	12.83	12.94	12.68	12.84	12.61	12.38	12.25
Riba za amana -jumla	8.33	8.00	8.74	8.50	8.54	8.36	8.33
Riba za amana (miezi 12)	9.62	8.14	9.79	9.84	10.02	9.58	9.70
Riba za amana (wateja wakubwa)	10.39	10.35	11.21	11.05	11.67	11.66	11.74
Tofauti kati ya riba za mikopo na amana	6.12	7.69	5.90	5.69	5.51	5.88	5.79

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania na mabenki

2.4 Masoko ya Fedha

Soko la dhamana za Serikali

Katika mwezi Januari 2026, Benki iliendesha minada miwili ya dhamana za Serikali za muda mfupi (*Treasury bills*) yenye thamani ya shilingi bilioni 390.9. Katika kiasi hicho, shilingi bilioni 152 zilielekezwa kugharamia bajeti ya Serikali, huku kiasi kilichobaki kilitumika kwa ajili ya utekelezaji wa sera ya fedha. Sambamba na uwepo wa ukwasi wa kutosha katika mfumo wa uchumi, minada hiyo ilipokea zabuni zaidi ya kiwango kilichotangazwa (*oversubscription*), zenye thamani ya shilingi bilioni 514.2, ambapo katika hizo shilingi bilioni 342.2 zilikubaliwa. Wastani wa riba za dhamana za Serikali zilikuwa asilimia 5.89, ikilinganishwa na asilimia 5.87 mwezi uliotangulia (Kielelezo 2.4.1).

Kielelezo 2.4.1: Mwenendo wa Minada ya Dhamana za Serikali

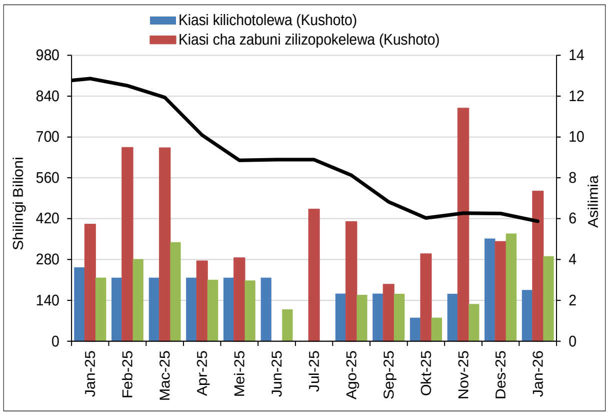

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Aidha, Benki Kuu iliendesha mnada wa hati fungani ya miaka 10, wenye thamani ya shilingi bilioni 144.6. Vilevile, mnada huo ulipokea zabuni zaidi ya kilichotangazwa yenye thamani ya shilingi bilioni 194.1, ambapo shilingi bilioni 118.9 zilikubaliwa. Wastani wa riba ya hati fungani (*weighted average yield*) ulipungua hadi asilimia 11.30, ikiashiria kupungua kwa gharama za ukopaji wa Serikali na kuendelea kuongezeka kwa imani ya wawekezaji katika soko la ndani la dhamana za Serikali.

Soko la fedha baina ya mabenki

Soko la fedha baina ya mabenki liliendelea kufanya kazi kwa ufanisi mwezi Januari 2026, likiwezesha usambazaji wa ukwasi wa shilingi baina ya mabenki. Jumla ya mauzo katika soko hilo yalifikia shilingi bilioni 2,868.9, ikilinganishwa na shilingi bilioni 3,481.9 iliyorekodiwa mwezi uliotangulia . Mikopo ya siku saba (*7 day tenor*) iliendelea kuchukua sehemu kubwa ya mikopo yote, ikiwa na asilimia 73.2. Wastani wa riba katika soko la fedha baina ya benki uliongezeka hadi asilimia 6.40 kutoka asilimia 6.29 mwezi Desemba 2025.

Kielelezo 2.4.2: Mwenendo wa Soko la Fedha Baina ya Mabenki

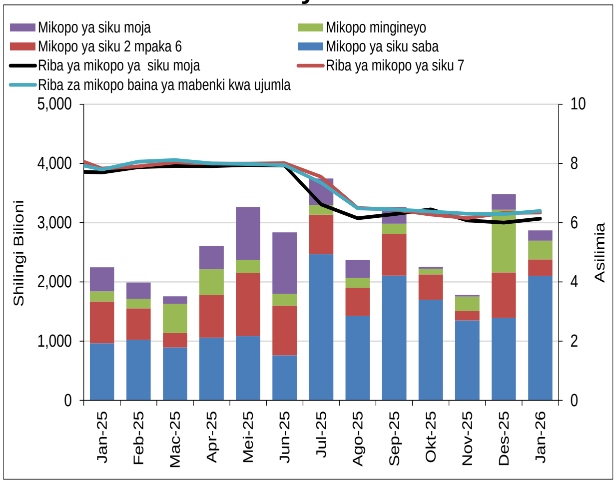

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Soko la fedha za kigeni

Katika mwezi Januari 2026, ukwasi katika soko la fedha za kigeni baina ya mabenki uliendelea kuwa wa kutosha. Jumla ya mauzo katika soko hili yalipungua hadi dola za Marekani milioni 88.2, kutoka milioni 178.6 mwezi Desemba 2025, (Kielelezo 2.4.3). Benki Kuu ilishiriki katika soko kwa mujibu wa sera ya kushiriki katika soko la fedha za kigeni kwa kuuza dola za Marekani milioni 58, kwa lengo hasa la kukabiliana na mabadiliko makubwa ya thamani ya fedha. Kutokana na hali hiyo, shilingi ilishuka thamani dhidi ya dola ya Marekani, ikibadilishwa kwa wastani wa shilingi 2,477.94 kwa dola ya Marekani mwezi Januari 2026, kutoka shilingi 2,452.76 kwa dola moja ya Marekani mwezi Desemba 2025. Kwa ulinganifu wa mwaka hadi mwaka, shilingi ilishuka thamani kwa asilimia 0.97, ikilinganishwa na ongezeko la thamani la asilimia 2.64 iliyorekodiwa mwaka ulioishia Januari 2025.

Kielelezo 2.4.3: Mwenendo wa Soko la Fedha za Kigeni

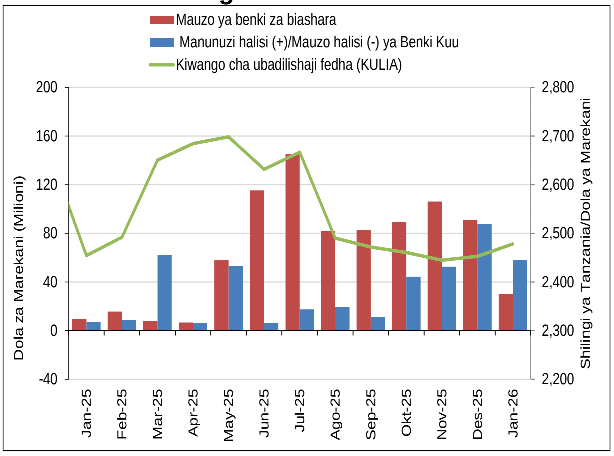

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

2.5 Utekelezaji wa Bajeti ya Serikali

Makusanyo ya mapato ya ndani mwezi Desemba 2025 yalifikia shilingi bilioni 4,774.6, ikizidi lengo la mwezi husika kwa asilimia 3. Serikali kuu ilikusanya TZS bilioni 4,654.3, juu ya lengo kwa asilimia 3.9, huku mapato yaliyosalia yakitokana na mamlaka za serikali za mitaa kupitia vyanzo vya ndani.

Mapato ya kodi yalifikia shilingi bilioni 3,802.7, sawa na asilimia 6.5 zaidi ya lengo la mwezi, ikichangiwa na maboresho yanayoendelea katika usimamizi wa kodi. Kwa upande mwingine, mapato yasiyo ya kodi yalifikia shiling bilioni 851.6, chini ya lengo la shiling bilioni 909.3 (Kielelezo 2.5.1).

Kielelezo 2.5.1: Mapato ya Serikali Kuu Mwezi Disemba 2025

Shilingi bilioni

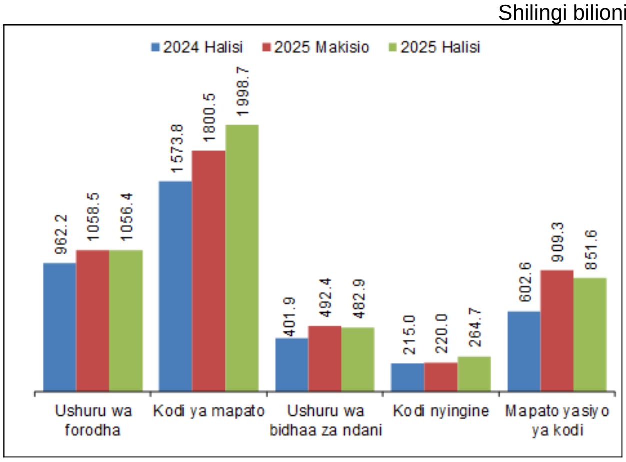

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: Takwimu halisi za mwaka 2025 ni za awali

Serikali iliendelea kulinganisha matumizi yake na rasilimali zilizopo kwa kusajili matumizi ya jumla ya shilingi bilioni 3,671.7.Kati ya kiasi hiki, shilingi bilioni 2,643.8 zililekezwa kwa matumizi ya kawaida, na shilingi bilioni 1,027.8 kwenye utekelezaji wa miradi ya maendeleo (Kielelezo 2.5.2).

Kielelezo 2.5.2: Matumizi ya Serikali Kuu Mwezi Desemba 2025

Shilingi bilioni

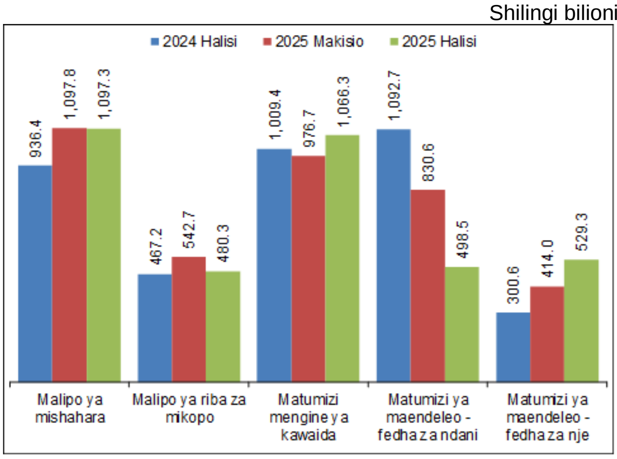

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: Takwimu halisi za mwaka 2025 ni za awali

2.6 Mwenendo wa Deni la Taifa

Deni la Taifa (linalojumuisha deni la Serikali la ndani na la nje, na deni la nje la sekta binafsi) lilifikia dola za Marekani milioni 51,079.8, ambalo ni ongezeko la asilimia 0.1 kutoka mwezi Desemba 2025. Kati ya kiasi hiki, asilimia 70 ilikuwa ni deni la nje (Kiambatisho, Jedwali A10).

Deni la Nje

Deni la nje (linalojumuisha deni la Serikali na la sekta binafsi) liliongezeka kwa asilimia 0.6 kwa ulinganifu wa mwezi kwa mwezi na kufikia dola za Marekani milioni 35,750.7 kwa mwezi Januari 2026. Katika kiasi hiki, asilimia 82.6 ilikuwa deni la Serikali na kiasi kilichobakia ni deni la nje la sekta binafsi (Jedwali 2.6.1).

Mikopo ya nje iliyopokelewa mwezi Januari 2026 ilikuwa dola za Marekani milioni 122.9, ambapo sehemu kubwa ni ya Serikali Kuu. Dola za Marekani milioni 98.5 kilitumika kulipia deni la nje, ambapo kati ya hizo, dola za Marekani milioni 81.1 zilitumika kufanya malipo ya deni la msingi.

Mchanganuo wa deni la nje kwa aina ya wakopeshaji ulikuwa sawa na mwezi uliotangulia na kipindi kama hicho cha mwaka 2025. Mashirika ya kifedha ya kimataifa yaliendelea kuwa wakopeshaji wakuu, yakichangia asilimia 58.2 ya deni lote (Jedwali 2.6.2). Mikopo ya urari wa malipo ya nje na utekelezaji wa bajeti (B*alance of Payment and budget support*) iliongoza kwa matumizi ya mikopo iliyopokelewa, ikifuatiwa na mikopo katika shughuli za usafirishaji na mawasiliano. Dola za Marekani iliendelea kuwa sarafu kuu ya deni, ikifuatiwa na sarafu ya Umoja wa Ulaya, Euro (Jedwali 2.6.3 na 2.6.4).

Jedwali 2.6.1: Mchanganuo wa Deni la Nje Kwa Kundi la Wakopaji

Dola za Marekani Milioni

Mkopaji	Jan-25 Kiasi	Jan-25 Mchango (%)	Dis-25[r] Kiasi	Dis-25[r] Mchango (%)	Jan-26[p] Kiasi	Jan-26[p] Mchango (%)
Serikali Kuu	25,851.7	80.7	29,323.5	82.5	29,532.9	82.6
Deni ambalo halijalipwa	25,774.5	80.5	29,243.5	82.3	29,452.6	82.4
Malimbikizo ya riba	77.2	0.2	80.1	0.2	80.3	0.2
Sekta binafsi	6,171.0	19.3	6,201.5	17.5	6,214.1	17.4
Deni ambalo halijalipwa	5,616.6	17.5	5,776.7	16.3	5,770.4	16.1
Malimbikizo ya riba	554.4	1.7	424.8	1.2	443.7	1.2
Mashirika ya umma	3.8	0.0	3.8	0.0	3.8	0.0
Deni ambalo halijalipwa	3.8	0.0	3.8	0.0	3.8	0.0
Malimbikizo ya riba	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumla ya deni la nje	32,026.4	100.0	35,528.8	100.0	35,750.7	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; p, takwimu za awali; na TANESCO, ATCL, TRC, TPA, TFC na DAWASA hazina deni la nje ambalo halijalipwa

Jedwali 2.6.2: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa Kundi la Wakopeshaji

Dola za Marekani Milioni

Mkopeshaji	Jan-25 Kiasi	Jan-25 Mchango (%)	Dis-25[r] Kiasi	Dis-25[r] Mchango (%)	Jan-26[p] Kiasi	Jan-26[p] Mchango (%)
Mashirika ya fedha ya kimataifa	18,175.6	56.8	20,630.6	58.1	20,803.5	58.2
Deni ambalo halijalipwa	18,144.7	56.7	20,593.7	58.0	20,766.2	58.1
Malimbikizo ya riba	30.9	0.1	37.0	0.1	37.4	0.1
Nchi washirika wa maendeleo	1,277.4	4.0	1,514.4	4.3	1,526.9	4.3
Deni ambalo halijalipwa	1,200.2	3.7	1,434.3	4.0	1,446.6	4.0
Malimbikizo ya riba	77.2	0.2	80.1	0.2	80.3	0.2
Benki za kimataifa za biashara	11,424.4	35.7	12,669.0	35.7	12,702.7	35.5
Deni ambalo halijalipwa	11,067.2	34.6	12,330.2	34.7	12,347.8	34.5
Malimbikizo ya riba	357.2	1.1	338.8	1.0	354.9	1.0
Mikopo ya mauzo ya nje	1,149.0	3.6	714.7	2.0	717.6	2.0
Deni ambalo halijalipwa	982.7	3.1	665.7	1.9	666.2	1.9
Malimbikizo ya riba	166.3	0.5	49.0	0.1	51.4	0.1
Jumla ya deni la nje	32,026.4	100.0	35,528.8	100.0	35,750.7	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; na p, takwimu za awali

Jedwali 2.6.3: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa aina ya Matumizi, kwa Asilimia

Shughuli ya uchumi	Jan-25	Dis-25[r]	Jan-26[p]
Urari wa malipo yote ya nje, na bajeti (BOP and budget support)	20.4	22.7	22.7
Usafirishaji na mawasiliano	21.3	21.8	21.8
Kilimo	4.9	5.3	5.3
Nishati na madini	12.7	12.0	11.9
Viwanda	3.6	3.8	3.8
Huduma za jamii na elimu	20.1	19.3	19.4
Fedha na bima	4.6	3.7	3.7
Utalii	1.6	1.8	1.8
Mali isiyohamishika na ujenzi	4.9	5.0	4.9
Mengineyo	5.7	4.7	4.8
Jumla	100.0	100.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizorekebishwa; p, takwimu za awali.

Jedwali 2.7.4: Mchanganuo wa Deni la Nje kwa Aina ya Sarafu, kwa Asilimia

Sarafu	Jan-25	Dis-25[r]	Jan-26[p]
Dola ya Marekani	67.4	66.2	66.0
Sarafu ya umoja wa Ulaya (Euro)	16.6	17.6	17.7
Yuan ya China	6.4	6.4	6.5
Sarafu nyinginezo	9.5	9.8	9.8
Jumla	100.0	100.0	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizobadilishwa; na p, takwimu za awali

Deni la Ndani

Hadi mwisho wa mwezi Januari 2026, deni la ndani la Serikali lilifikia shilingi bilioni 38,599.6, ambalo ni ongezeko la mwezi la asilimia 1.9 (Kielelezo 2.6.1). Sehemu kubwa ya deni la ndani la Serikali ilibakia kuwa hati fungani, huku benki za biashara na mifuko ya hifadhi za jamii vikiendelea kuwa wadai wakuu kwa asilimia 55.2 ya deni lote (Jedwali 2.6.5 na 2.6.6).

Kielelezo 2.6.1: Deni la ndani la Serikali kuu

Shilingi Bilioni

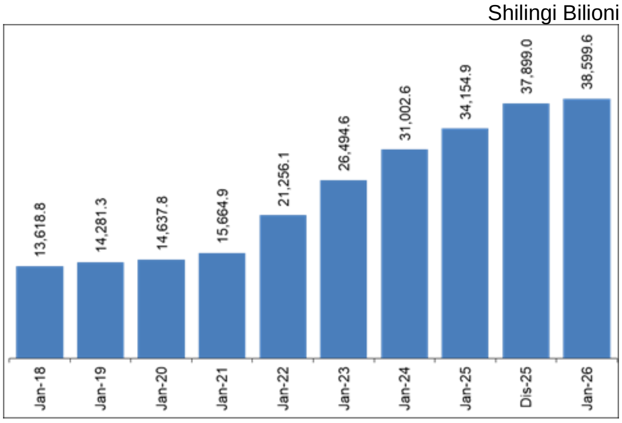

Chanzo: Wizara ya Fedha
Tanbihi: r inamaanisha takwimu zilizobadilishwa.

Jedwali 2.7.5: Deni la ndani la Serikali kuu kwa Vyanzo vya Mikopo

Shilingi Bilioni

	Jan-25		Dis-25		Jan-26^{P}	
	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Dhamana za serikali	28,984.2	84.9	33,012.5	87.1	32,972.3	85.4
Dhamana za serikali za muda mfi	2,076.4	6.1	1,951.9	5.2	1,821.4	4.7
Hisa za serikali	187.1	0.5	135.7	0.4	135.7	0.4
Dhamana za serikali za muda mr	26,720.7	78.2	30,924.8	81.6	31,015.1	80.4
Vyeti vya ushuru	0.1	0.0	0.1	0.0	0.1	0.0
Deni lisilo na dhamana	5,170.6	15.1	4,886.5	12.9	5,627.3	14.6
Madeni mengine*	18.4	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Bakaa hasi	5,152.2	15.1	4,886.5	12.9	5,627.2	14.6
Deni la ndani (ukiondoa karatasi za ukwasi)	34,154.9	100.0	37,899.0	100.0	38,599.6	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p inamaanisha takwimu za awali; na madeni mengine yanajumuisha mkopo wa biashara na marejesho ya kodi ya ushuru

Jedwali 2.7.6: Deni la ndani la Serikali Kuu kwa Kundi la Wakopeshaji

Shilingi Bilioni

	Jan-25		Dis-25		Jan-26^{P}	
Mkopeshaji	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)	Kiasi	Mchango (%)
Benki za biashara	9,816.6	28.7	10,979.6	29.0	10,902.5	28.5
Benki Kuu ya Tanzania	7,112.3	20.8	6,695.2	17.7	7,436.0	19.4
Mifuko ya hifadhi ya jamii	9,094.6	26.6	10,352.2	27.3	10,389.5	27.1
Kampuni za bima	1,872.6	5.5	2,006.1	5.3	2,005.0	5.2
Mifuko maalumu ya Benki Kuu	476.1	1.4	737.8	1.9	737.8	1.9
Wengine	5,782.6	16.9	7,128.0	18.8	7,128.9	18.6
Deni la ndani (ukiondoa karatasi za ukwasi)	34,154.9	100.0	37,899.0	100.0	38,599.6	100.0

Chanzo: Wizara ya Fedha na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: p, takwimu za awali; na "wengine" inajumuisha taasisi za umma, kampuni, watu binafsi, na na wawekezaji wasio wakazi

Katika mwezi Januari 2026, Serikali ilikopa jumla ya shilingi bilioni 263.7 kupitia uuzaji wa dhamana za Serikali, ambapo shilingi bilioni 113 ni hati fungani na shilingi bilioni 150.7 ni dhamana za Serikali za muda mfupi (Kielelezo 2.6.2). Serikali ilitumia jumla ya shilingi bilioni 669.8 kulipia deni la ndani, ambapo kati ya hizi, shilingi bilioni 303.9 zilitumika kulipa deni la msingi na shilingi bilioni 365.9 ni malipo ya riba.

Kielelezo 2.6.2: Dhamana za Serikali Zilizotolewa kwa Madhumuni ya Mfadhili wa Bajeti

Shilingi Bilioni

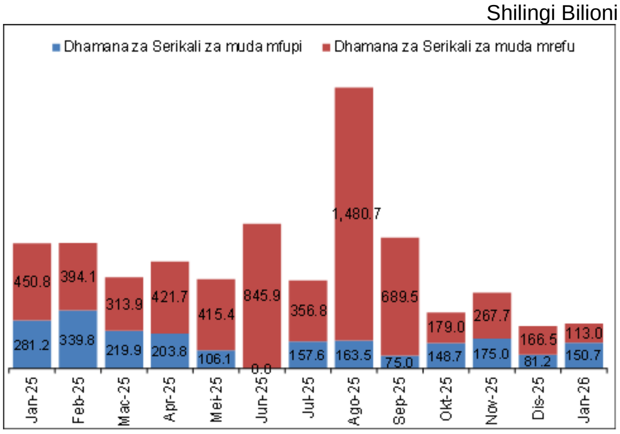

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

2.7 Mwenendo wa Sekta ya Nje

Sekta ya nje iliendelea kuimarika, hali iliyoakisiwa na kupungua kwa nakisi ya urari wa malipo ya kawaida hadi dola za Marekani milioni 1,927.8 kwa mwaka unaoishia Januari 2026 kutoka dola za Marekani milioni 2,448.5 kipindi kama hicho mwaka 2025 (Jedwali 2.7.1). Hali hii ilichangiwa zaidi na ongezeko la mauzo ya bidhaa nje, hususan dhahabu, sambamba na mapato yatokanayo na huduma za utalii. Ingawa, uagizaji wa bidhaa uliongezeka katika kipindi hicho, ongezeko hilo lilipunguzwa na kushuka kushuka kwa bei ya mafuta katika soko la dunia.

Akiba ya fedha za kigeni iliongezeka na kufikia dola za Marekani milioni 6,295.3 mwishoni mwa mwezi Januari 2026, kutoka dola za Marekani milioni 5,323.6 mwishoni mwa mwezi Januari 2025. Kiwango hicho kilitosha kugharamia uagizaji wa bidhaa na huduma kwa muda wa miezi 4.8 ya makadirio ya uagizaji, na hivyo kubaki juu ya lengo la kitaifa na EAC (Kielelezo 2.7.1).

Jedwali 2.7.1 Urari wa biashara ya bidhaa, huduma na uhamisho mali

Dola za Marekani Milioni

				Mwaka ulioishia Januari			Mabadiriko
	Jan-25	Des-25	Jan-26	2024	2025	2026p	ya asilimia
Urari wa bidhaa	-460.5	-403.7	-411.7	-6,003.2	-5,100.4	-4,287.8	-15.9
Zilozouzwa nje*	737.7	1,090.5	1,082.3	7,734.4	9,251.4	10,795.7	16.7
Zilizonunuliwa nje	1,198.2	1,494.2	1,493.9	13,737.6	14,351.8	15,083.5	5.1
Urari wa huduma	357.65	293.9	281.5	3,925.0	4,070.8	4,174.9	2.6
Mapato	583.6	586.9	586.5	6,271.8	6,879.1	7,376.9	7.2
Malipo	225.9	293.0	305.0	2,346.8	2,808.3	3,202.0	14.0
Urari wa bidhaa na huduma	-102.9	-109.8	-130.1	-2,078.2	-1,029.5	-112.9	-89.0
Bidhaa na huduma zilizouzwa nje	1,321.3	1,677.4	1,668.8	14,006.2	16,130.6	18,172.5	12.7
Bidhaa na huduma zilizonunuliwa kutoka nje	1,424.1	1,787.3	1,798.9	16,084.4	17,160.1	18,285.4	6.6
Urari wa malipo wa vitega uchumi	-170.3	-178.3	-193.9	-1,513.4	-1,955.8	-2,093.5	7.0
Yaliyoingia	48.2	19.4	21.0	322.9	326.9	331.1	1.3
Yaliyotoka	218.5	197.7	214.9	1,836.3	2,282.8	2,424.7	6.2
Urari wa uhamisho mali ya kawaida	32.8	6.8	12.7	709.4	536.8	278.6	-48.1
Iliyoingia	71.1	73.3	82.2	1,301.2	1,145.6	877.1	-23.4
ambapo Serikali	0.0	1.5	6.6	142.9	127.3	26.3	-79.3
Iliyotoka	38.2	66.5	69.5	591.8	608.8	598.5	-1.7
Urari wa Bidhaa, Huduma na Uhamisho Mali	-240.4	-281.4	-311.3	-2,882.2	-2,448.5	-1,927.8	-21.3

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: a- inamaanisha takwimu za awali
*Zinajumuisha marekebisho ya mauzo nje ya nchi ambayo hayajarekodiwa kikamilifu

Kielelezo 2.7.1 Akiba ya Fedha za Kigeni

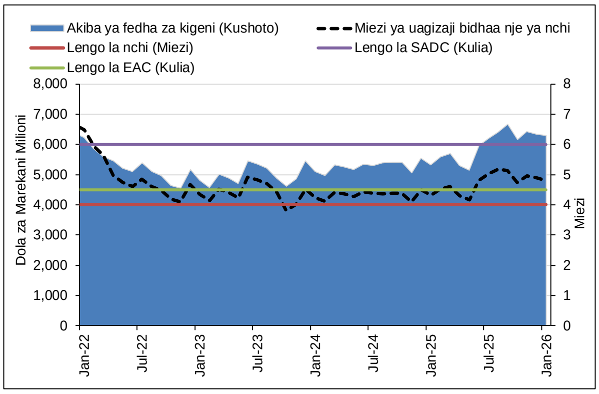

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: LHS Inaashiria skeli ya mhimili wa kushoto; RHS, Inaashiria skeli ya mhimili wa kulia

Mauzo ya nje

Katika mwaka ulioishia Januari 2026, mauzo ya nje ya bidhaa na huduma yaliongezeka kwa asilimia 12.7 na kufikia dola za Marekani milioni 18,172.5 ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka 2025. Ukuaji huu ulichangiwa zaidi na ongezeko la mauzo ya nje ya bidhaa pamoja na mapato yatokanayo na shughuli za utalii.

Mauzo ya bidhaa, ambayo yanachangia sehemu kubwa ya mauzo yote ya nje, yaliongezeka kwa asilimia 16.7 hadi dola za Marekani milioni 10,795.7 kutoka dola za Marekani milioni 9,251.4 katika kipindi kama hicho mwaka 2025. Ongezeko hili lilichangiwa zaidi na mauzo ya dhahabu, bidhaa za viwandani, tumbaku na kahawa, ambapo kwa pamoja yalichangia wastani wa asilimia 70 ya jumla ya mauzo yote ya nje (Kielelezo 2.7.2). Mauzo ya nje ya dhahabu yaliongezeka kwa asilimia 39.3 hadi dola za Marekani milioni 4,900.7 katika mwaka ulioishia Januari 2026 kutoka dola za Marekani milioni 3,517.5 katika kipindi kama hicho mwaka 2025. Ongezeko hili yalichangiwa zaidi na bei nzuri katika soko la dunia pamoja na kuongezeka kwa uzalishaji. Mauzo ya nje ya bidhaa za viwandani yaliongezeka kwa asilimia 28.9 hadi dola za Marekani milioni 1,702.7 kutoka dola za Marekani milioni 1,320.5, kulikochangiwa na ongezeka kwa mahitaji nchi jirani.

Mauzo ya nje ya bidhaa asilia yaliongezeka kwa asilimia 6.9 hadi dola za Marekani milioni 1,589.4 katika mwaka ulioishia Januari 2026 ikilinganishwa na kipindi kama hicho mwaka 2025. Ongezeko hili lilichangiwa zaidi na mauzo ya tumbaku na kahawa sambamba na bei nzuri ya mazao haya katika soko la dunia. Mauzo ya korosho yalipungua kutokana na athari za bei na uzalishaji. Kwa ulinganifu wa mwezi, mauzo ya bidhaa nje yalifikia dola za Marekani milioni 1,082.3 mwezi Januari 2026, kutoka dola za Marekani milioni 737.7 mwezi Januari 2025, yakichangiwa zaidi na mauzo ya dhahabu na bidhaa za viwandani.

Kielelezo 2.7.2: Mauzo ya Nje ya Bidhaa na Huduma

Dola za Marekani Milioni

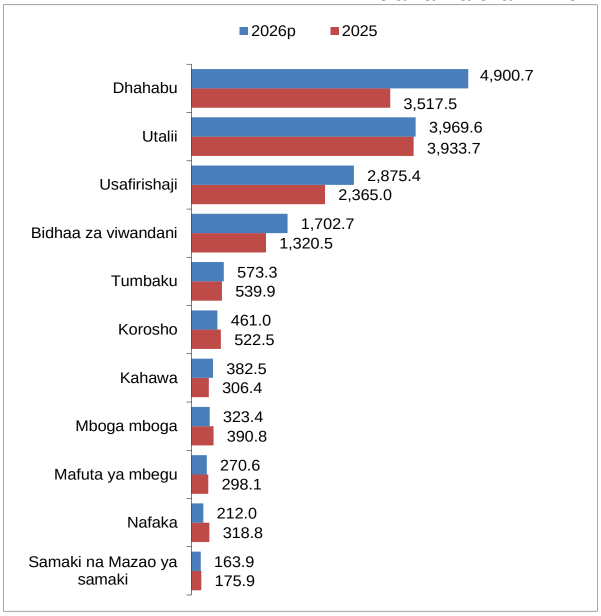

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: p- inamaanisha takwimu za awali

Katika kipindi cha mapitio, mapato yatokanayo na mauzo ya huduma yaliongezeka kwa asilimia 7.2 hadi dola za Marekani milioni 7,376.9 kutoka dola za Marekani milioni 6,879.1 katika kipindi kama hicho mwaka 2025, yakichangiwa zaidi na mapato ya shughuli za utalii na usafirishaji. Mapato ya utalii yalifikia dola za Marekani milioni 3,969.6, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 3,933.7 kipindi kama hicho mwaka 2025. Ongezeko hili lilichangiwa na ongezeko la watalii kwa asilimia 6.1 hadi kufikia watalii 2,289,867. Wakati huo huo, mapato ya huduma za usafirishaji yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 2,875.4 kutoka dola za Marekani milioni 2,365 katika kipindi kama hicho mwaka 2025, yakichangiwa zaidi na ongezeko la mapato ya usafirishaji wa mizigo kwenda nchi jirani (Kielelezo 2.7.3). Kwa mwezi, mapato ya huduma yalifikia dola za Marekani milioni 586.5 mwezi Januari 2026, kutoka dola za Marekani milioni 583.6 mwezi Januari 2025.

Kielelezo 2.7.3: Mapato ya Huduma kwa Sekta

Dola za Marekani Milioni

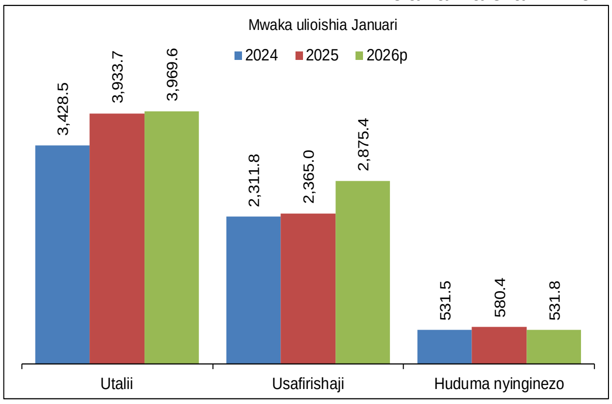

Chanzo: Ukokotoaji wa Benki Kuu ya Tanzania
Tanbihi: Huduma nyinginezo zinajumuisha ujenzi, bima, huduma za fedha, mawasiliano ya simu, komputa na taarifa, ada za matumizi ya mali miliki ya kiakili, huduma za serikali, huduma binafsi, na huduma nyingine za kibiashara.

Uagizaji wa bidhaa na huduma

Uagizaji wa bidhaa na huduma ulifikia dola za Marekani milioni 18,285.4 katika mwaka ulioishia Januari 2026, ikiwa ni ongezeko la asilimia 6.6 kutoka kiwango kilichorekodiwa kipindi kama hicho mwaka 2025. Ukuaji huu kwa kiasi kikubwa ulitokana na uagizaji mkubwa wa bidhaa za viawandani; huduma za usafirishaji; vyombo vya usafiri, mashine na mitambo; bidhaa mtaji na bidhaa za kati. Hata hivyo, uagizaji wa mafuta ya petroli, unaochangia takribani asilimia 13 ya jumla ya uagizaji wote wa bidhaa, ulipungua hadi dola za Marekani milioni 2,380.1 kutoka dola za Marekani milioni 2,552.3 katika kipindi kama hicho mwaka 2025. Punguzo hili lilichangiwa na kushuka kwa bei ya mafuta ghafi katika soko la dunia (Kielelezo 2.7.4). Kwa mwezi, uagizaji wa bidhaa ulifikia dola za Marekani milioni 1,493.9 mwezi Januari 2026, kutoka dola za Marekani milioni 1,198.2 mwezi Januari 2025.

Kielelezo 2.7.4: Ulinganifu wa Uagizaji wa bidhaa na huduma

Dola za Marekani Milioni

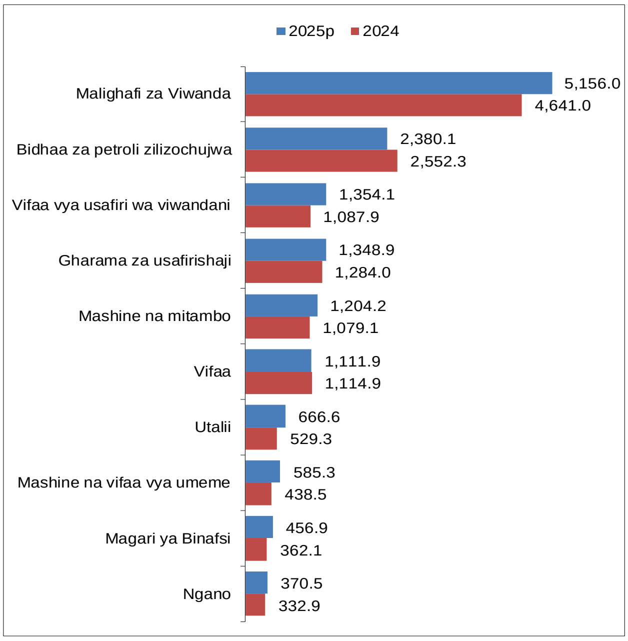

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi p inamaanisha takwimu za awali.

Malipo ya huduma yalifikia dola za Marekani milioni 3,202 katika mwaka ulioishia Januari 2026, ikiwa ni zaidi ya dola za Marekani milioni 2,808.3 katika kipindi kama hicho mwaka 2025. Ongezeko hili lilichangiwa zaidi na malipo ya huduma za usafirishaji, sambamba na kuongezeka kwa gharama za uagizaji wa bidhaa kutoka nje (Kielelezo 2.7.5). Kwa ulinganifu wa mwezi kwa mwezi , malipo ya huduma yaliongezeka hadi dola za Marekani milioni 305 mwezi Januari 2026, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 225.9 mwezi Januari 2025.

Kielelezo 2.7.5: Malipo ya Huduma

Dola za Marekani Milioni

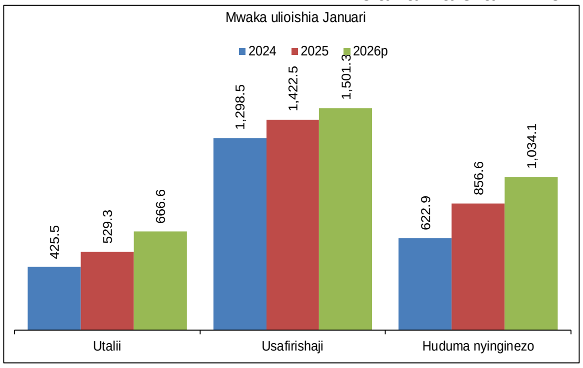

Chanzo:Ukokotoaji wa Benki kuu ya Tanzania

Tanbihi:Huduma nyingine zinajumuisha ujenzi, bima, huduma za kifedha, mawasiliano ya simu, kompyuta na taarifa, ada za matumizi ya mali miliki ya kiakili,huduma za kiserikali,huduma binafsi, na huduma nyingine za kibiashara.

Nakisi ya urari ya mapato ya vitega uchumi yaliongezeka katika mwaka ulioishia Januari 2026 hadi dola za Marekani milioni 2,093.5 kutoka dola za Marekani milioni 1,955.8 kipindi kama hicho mwaka 2025. Ongezeko hili lilitokana kwa kiasi kikubwa na kuongezeka kwa mapato yatokanayo na umiliki wa mtaji na riba. Kwa ulinganifu wa mwezi kwa mwezi, nakisi iliongezeka hadi dola za Marekani milioni 193.9 mwezi Januari 2026, ikilinganishwa na dola za Marekani milioni 170.3 mwezi Januari 2025.

Ziada ya urari wa uhamisho wa mali wa kawaida ilipungua hadi dola za Marekani milioni 278.6 mwaka ulioishia Januari 2026 kutoka dola za Marekani milioni 536.8 kipindi kama hicho mwaka 2025. Hali hii, kwa kiasi kikubwa ilitokana na kupungua kwa uhamisho wa mapato binafsi. Kwa ulinganifu wa mwezi kwa mwezi, ziada ya urari wa uhamisho wa mali ilishuka hadi dola za Marekani milioni 12.7 mwezi Januari 2026 kutoka dola za Marekani milioni 32.8 mwezi Januari 2025.

3.Mwenendo wa Uchumi wa Zanzibar

3.1 Mfumuko wa Bei

Mfumuko wa bei wa mwaka ulipungua hadi asilimia 4.3 kwa mwezi Januari 2026, kutoka asilimia 5.3 mwezi kama huo mwaka 2025 (Jedwali 3.1.1 na Kielelezo 3.1.1). Matokeo haya yalichangiwa zaidi na kupungua kwa mfumuko wa bei wa bidhaa zisizo za chakula, ambao ulipungua hadi kufikia asilimia 0.4 kutoka asilimia 4.2 mwezi kama huo mwaka 2025. Kupungua huku kulifidia ongezeko la mfumuko wa bei ya chakula. Kwa ulinganifu wa mwezi hadi mwezi, mfumuko wa bei wa mwezi, ulikuwa asilimia 2.3 kutoka asilimia 0.8 mwezi Desemba 2025 na asilimia 1.9 uliorekodiwa mwezi Januari 2025.

Jedwali 3.1.1: Mwenendo wa Mfumuko wa Bei

Kizio: Julai 2022 =100

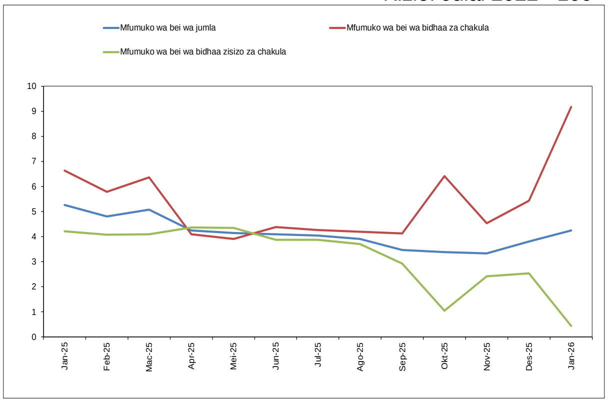

Chanzo: Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali, Zanzibar

Kielelezo 3.1.1: Mwenendo wa mfumuko wa bei

Asilimia

Kundi	Uzito	Mabadiriko kila Mwezi			Mabadiriko kila Mwaka		
		Jan-25	Des-25	Jan-26	Jan-25	Des-25	Jan-26
Vyakula na Vinywaji Visivyo na Kileo	41.9	1.9	2.0	4.7	7.2	6.2	9.1
Vinywaji vyenye Vileo, Tumbaku na Madawa ya binadamu	0.2	4.0	-1.5	0.0	20.1	10.9	6.6
Mavazi na Viatu	6.3	1.5	0.2	0.5	3.0	4.0	3.0
Makazi, Maji, Umeme, Gesi na Nishati Nyingine	25.8	2.5	-0.5	-0.5	5.5	0.6	-2.3
Samani, Vifaa vya Nyumbani na Matengenezo ya Kawaida ya Nyumba	4.8	1.5	0.3	1.8	3.3	2.7	3.0
Afya	1.3	0.8	0.1	0.0	-1.7	2.2	1.4
Uchukuzi	9.1	1.8	-0.4	0.7	1.3	3.1	2.0
Taarifa na mawasiliano	4.2	-0.1	0.1	-0.3	3.4	0.1	-0.1
Burudani, Michezo na Utamaduni	1.1	1.1	1.1	-0.1	3.4	5.3	4.1
Elimu	1.6	0.3	0.3	1.1	2.6	1.1	1.9
Huduma za Migahawa na Malazi	1.4	0.6	0.4	5.4	0.8	2.2	7.1
Bima na Huduma za Fedha	0.5	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Huduma binafsi, Ulinzi wa Kijamii na Bidhaa na Huduma Mbalimbali	1.7	2.9	0.2	0.1	3.3	4.8	1.8
Mfumuko wa bei wa jumla	100.0	1.9	0.8	2.3	5.3	3.8	4.3
Mfumuko wa bei wa bidhaa za chakula	40.5	1.2	2.0	4.8	6.6	5.4	9.2
Mfumuko wa bei wa bidhaa zisizo za chakula	59.5	2.4	-0.1	0.3	4.2	2.5	0.4

Chanzo: Ofisi ya Mtakwimu Mkuu wa Serikali, Zanzibar

3.2 Bajeti ya Serikali

Mapato ya Serikali yalifikia jumla ya shilingi bilioni 173, sawa na asilimia 71.8 ya lengo[2]. Kati ya kiasi hicho, mapato ya ndani yalikua shilingi bilioni 170.7, sawa na asilimia 77.4 ya lengo, huku sehemu iliyobaki ilikuwa misaada. Mapato ya kodi yalibakia kuwa chanzo kikuu cha mapato kwa asilimia 90 ya mapato yote. Vilevile, mapato yasiyo ya kodi yalikuwa shilingi bilioni 16.8, sawa na asilimia 73.6 ya lengo (Kielelezo 3.2.1).

Kielelezo 3.2.1: Mapato ya Serikali

Shilingi Bilioni

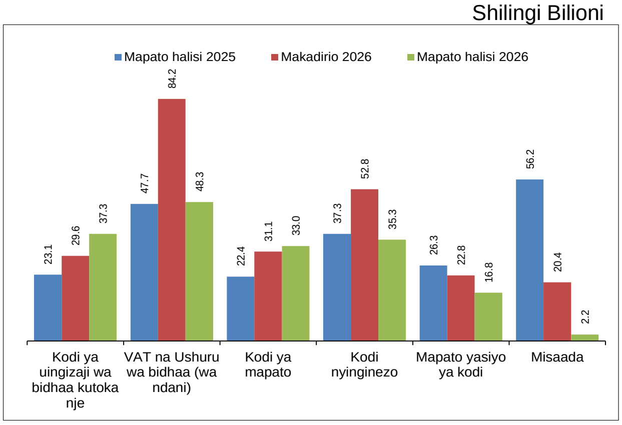

Chanzo: Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango, Zanzibar

Tanbihi: Kodi nyingine zinahusisha tozo za hoteli, tozo za wasindikiza wageni, stampu za tozo, tozo za huduma za viwanja vya ndege na bandari, tozo za maendeleo ya barabara na petroli

[2] Inajumuisha mapato ya ndani na misaada

Mwezi Januari, matumizi ya Serikali yalifikia shilingi bilioni 485.4. Kati ya kiasi hicho, matumizi ya kawaida yalikuwa shilingi bilioni 167.5, huku matumizi kwa ajili ya miradi ya maendeleo yakifikia shilingi bilioni 317.9. Miradi ya maendeleo ilichukua sehemu kubwa ya matumizi kwa asilimia 76.1 ya mapato ya ndani. Nakisi ya bajeti ya shilingi bilioni 312.5 ilitokana na mikopo ya ndani (Kielelezo 3.2.2).

Kielelezo 3.2.2: Matumizi ya Serikali

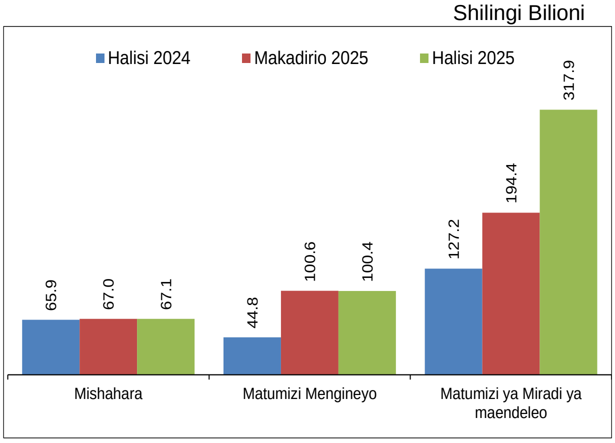

Chanzo:Ofisi ya Rais, Fedha na Mipango, Zanzibar
Tanbihi: Matumizi mengine yanahusisha uhamisho wa fedha, malipo ya riba ya deni la ndani, huduma za mfuko mkuu wa serikali na tozo zingine.

3.3 Mwenendo wa Sekta ya Nje

Urari wa malipo ya kawaida uliongezeka kwa asilimia 25.8 hadi kufikia dola za Marekani milioni 896.86 katika mwaka unaoishia Januari, 2026, ukilinganisha na kiasi kilichorekodiwa mwezi kama huo mwaka 2025. Ongezeko la urari wa malipo umechangiwa zaidi na mapato ya huduma, hususan kutoka kwenye shughuli zinazohusiana na utalii (Jedwali 3.3.1).

Jedwali 3.3.1: Urari wa malipo

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Jan-25	Des-25	Jan-26p	Mwaka unaoishia Januari 2025	Mwaka unaoishia Januari 2026p	Ongezeko/ Upungufu (Asilimia)
Urari wa bidhaa (Halisi)	-43.4	-44.8	-76.9	-449.4	-508.2	13.1
Zilizouzwa nje	1.4	5.6	7.2	47.1	98.3	---
zilizonunuliwa kutoka nje	44.7	50.4	84.0	496.5	606.6	22.2
Urari wa huduma (halisi)	131.6	113.1	131.9	1,144.3	1,384.6	21.0
Mapato	139.6	119.7	166.4	1,240.8	1,535.9	23.8
Malipo	8.0	6.6	34.4	96.4	151.4	57.0
Urari wa bidhaa na huduma (halisi)	88.3	68.2	55.1	694.9	876.3	26.1
Bidhaa na huduma zilizouzwa nje	141.0	125.3	173.6	1,287.9	1,634.3	26.9
Bidhaa na huduma zilizonunuliwa kutoka nje	52.7	57.0	118.5	593.0	757.9	27.8
Urari wa mapato ya msingi (halisi)	0.9	0.3	0.4	15.8	17.7	12.3
Yaliyoingia	1.2	0.4	0.5	22.9	25.0	9.3
Yaliyotoka	0.4	0.0	0.1	7.1	7.3	2.5
Urari wa uhamishaji Mali (halisi)	0.1	0.2	0.2	2.0	2.6	28.8
Iliyoingia	0.2	0.4	0.4	3.8	4.6	20.4
Iliyotoka	0.1	0.2	0.2	1.8	2.0	11.1
Urari wa Bidhaa,huduma na uhamishaji mali	89.2	68.8	55.7	712.7	896.6	25.8

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania, benki na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Tanbihi: p inaashiria Takwimu za awali; fob, 'freight on board'.

Mauzo ya nje

Mauzo ya bidhaa na huduma nje ya nchi yaliongezeka kwa asilimia 26.9 hadi kufikia dola za Marekani milioni 1,634.3 kwa mwaka unaoishia Januari 2026, ikilinganishwa na kiasi kilichorekodiwa kipindi kama hicho mwaka 2025 (Jedwali 3.3.1). Mapato ya huduma yaliendelea kuwa mchango mkubwa katika mauzo ya nje ya bidhaa na huduma,yakichangia takriban asilimia 94, yakichochewa na ongezeko la idadi ya watalii. Watalii waliongezeka kufikia 933,314 kutoka 747,356 mwaka ulioishia Januari mwaka 2025.

Ongezeko la mauzo ya nje ya nchi yalichangiwa mauzo ya mazao asili hususan karafuu ukiakisi msimu na muzunguko wa uzalishaji wa zao (Jedwali 3.3.2). Kwa ulinganifu wa kila mwezi, mauzo bidhaa na huduma nje ya nchi yaliongezeka na kufikia dola za Marekani milioni

173.6 kwa mwezi Januari, 2026 kutoka dola za Marekani milioni 141 mwezi Januari, 2025.

Jedwali 3.3.2: Uuzaji wa bidhaa

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Uniti	Jan-25	Des-25	Jan-26^p	Mwaka unaoishia Januari 2025	Mwaka unaoishia Januari 2026^p	Ongezeko/Upungufu (Asilimia)
Mauzo ya nje ya bidhaa za asili							
Karafuu							
Thamani	000' ya USD	93.9	3,108.7	2,588.1	6,932.5	32,713.7	---
Kiasi	000' kwa Tani	0.0	0.5	0.4	1.5	5.4	---
Bei kwa Unit	USD/Tani	6,708.7	6,706.8	6,901.5	4,714.0	6,075.4	28.9
Mauzo ya nje ya bidhaa zisizo za asili							
Mwani							
Thamani	000' ya USD	99.5	235.8	11.5	4,507.6	7,085.7	57.2
Kiasi	000' kwa Tani	0.2	0.4	0.0	7.8	12.3	58.1
Bei kwa Unit	USD/Tani	462.6	548.0	408.2	578.2	574.8	-0.6
Bidhaa za Viwandani	000' ya USD	607.1	1,396.1	867.4	22,864.6	35,913.2	57.1
Bidhaa za samaki	000' ya USD	64.8	78.8	104.3	2,057.7	2,818.2	37.0
Mauzo ya nje ya nchini kwa bidhaa nyingine	000' ya USD	513.4	738.0	3,607.1	10,743.1	19,784.4	84.2
Jumla Ndogo	000' ya USD	1,284.8	2,448.7	4,590.2	40,173.0	65,601.5	63.3
Jumla Kuu	USD ('000')	1,378.7	5,557.4	7,178.3	47,105.5	98,315.2	---

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Uagizaji wa bidhaa na huduma

Uagizaji wa bidhaa na huduma uliongezeka kwa asilimia 27.8 hadi dola za Marekani milioni 757.9 mwaka ulioishia Januari 2026, ikilinganishwa na kiasi kilichorekodiwa kipindi kama hicho mwaka 2025 (Jedwali 3.3.1). Matokeo haya yalichangiwa zaidi na kuongezeka kwa uagizaji wa bidhaa za mitaji, na matumizi. Uagizaji wa bidhaa za mtaji uliongezeka kwa asilimia 89.4 na kufikia dola za Marekani milioni 116.3, hali iliyotokana na kuongezeka kwa uagizaji wa vyombo vya usafirishaji .Pia, uagizaji wa bidhaa za matumizi uliongezeka kukichangiwa zaidi ununuzi wa, viatilifu na bidhaa zinazohusiana hizo (Jedwali 3.3.3).Kwa ulinganifu wa kila mwezi, uagizaji wa bidhaa na huduma uliongezeka na kufikia dola za Marekani milioni 84 kwa mwezi Januari 2026, kutoka dola za Marekani milioni 44.7 mwezi Januari 2025.

Jedwali 3.3.3: Uagizaji wa bidhaa

Dola za Marekani Milioni

Maelezo	Jan-25	Des-25	Jan-26^p	Mwaka unaoishia Januari 2025	Mwaka unaoishia Januari 2026^p	Ongezeko/Upungufu (Asilimia)
Bidhaa za Mtaji	5.9	9.2	39.0	61.4	116.3	89.4
Mitambo na vifaa vya kimitambo	1.9	3.8	7.9	22.3	38.7	73.5
Vifaa vya usafirishaji Kiwandani	1.6	1.4	21.7	20.4	35.8	75.3
Mashine na Vifaa vya Umeme	1.6	2.9	7.9	12.7	29.7	134.5
Bidhaa nyingine za mtaji	0.8	1.2	1.6	6.0	12.0	101.0
Bidhaa za uzalishaji wa kati	34.0	32.1	37.0	367.7	400.9	9.0
Vifaa vya viwandani	17.0	15.3	21.6	108.6	165.0	52.0
Ambazo ni chuma na bidhaa zinazotokana navyo	1.9	3.2	4.2	20.2	32.5	60.4
Plastiki na bidhaa zake	0.5	1.5	1.1	80.6	119.1	47.7
Mbolea	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-19.7
Nishati na mafuta	7.5	6.4	11.5	154.6	120.3	-22.2
ambazo ni bidhaa safi za mafuta	7.5	6.4	11.5	153.0	120.2	-21.4
Vifaa	1.2	3.1	1.7	15.7	26.2	67.3
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya Viwandani	7.3	5.9	1.4	69.1	73.6	6.5
ambazo ni nafaka ya ngano	0.0	2.1	0.0	21.4	23.6	10.5
Mafuta ya kula	4.0	2.6	0.5	28.1	34.4	22.2
Sukari kwa Matumizi ya Viwandani	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	26.8
Magari ya matumizi ya nyumbani	1.0	1.3	0.7	19.8	15.7	-20.5
Bidhaa za Matumizi ya Mwisho	4.9	9.1	8.1	67.3	89.4	32.7
Chakula na vinywaji vinavyotumika hasa kwa matumizi ya nyumbani	1.2	1.5	1.8	16.8	17.3	2.9
Vifaa vya Usafirishaji Visivyo vya Viwandani	0.1	0.3	0.2	1.9	2.8	48.9
ambazo ni pikipiki na baiskeli zilizowekwa na mota ndogo ya ziada	0.0	0.1	0.0	0.8	1.0	29.4
Bidhaa nyingine za matumizi ya mwisho	3.6	7.3	4.2	48.6	67.4	38.7
ambazo ni bidhaa za dawa	0.2	0.1	0.0	3.0	2.6	-11.8
Dawa za kuua wadudu na bidhaa zinazofanana	0.0	0.1	0.1	0.4	0.6	27.5
Sabuni na dawa za kusafisha	0.5	0.6	0.5	4.2	5.8	38.3
Vitambaa na Mavazi	0.4	0.7	0.5	5.5	6.4	16.2
Viatu na bidhaa nyingine	0.2	0.3	0.4	2.5	3.6	47.4
Karatasi na bidhaa zake	0.1	0.3	0.1	2.0	1.6	-21.2
Jumla (f.o.b)	44.7	50.4	84.0	496.5	606.6	22.2

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na uchambuzi wa Benki Kuu ya Tanzania.

Tanbihi: p inaashiria takwimu za awali; "---", badiliko linalozidi asilimia 100; f.o.b Mzigo ndani ya chombo

VIAMBATISHO

Jedwali A1: Viashiria vya Kiuchumi

		2020	2021	2022	2023[r]	2024[p]
Ukuaji wa Pato la Taifa na Mfumuko wa bei						
1.1 Ukuaji wa Pato la Taifa kwa Bei za Miaka Husika	Asilimia	8.1	7.4	9.4	10.5	9.6
1.2 Ukuaji halisi wa Pato la Taifa	Asilimia	4.5	4.8	4.7	5.1	5.5
1.3 Wastani Pato kwa Kila Mtu kwa bei za miaka inayohusika	'000' Sh.	2,597.7	2,705.4	2,854.1	3,058.8	na
1.4 Wastani Pato kwa Kila Mtu kwa bei za miaka inayohusika	Dola ya Marekani	1,132.3	1,177.4	1,239.3	1,284.1	na
1.5 Kasi ya Upandaji Bei	Asilimia	3.3	3.7	4.3	3.8	3.1
1.6 Uwiano wa Akiba kwa Pato halisi la Taifa (net national disposable income)	Asilimia	16.5	17.3	19.7	21.9	na
Takwimu za Kifedha na Riba						
2.1 Ukuaji wa Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	Asilimia	5.7	15.5	11.6	14.1	11.1
2.2 Ukuaji wa Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)	Asilimia	8.2	17.6	12.1	11.9	9.2
2.3 Ukuaji wa Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	Asilimia	7.5	23.1	7.5	8.7	11.2
2.4 Ukuaji Fedha ya msingi (M0)	Asilimia	-4.0	17.3	15.8	3.7	19.1
2.5 Ukuaji wa Mikopo kwa Sekta Binafsi	Asilimia	3.1	10.0	22.5	17.3	12.4
2.6 Uwiano wa Mikopo kwa Sekta Binafsi kwa pato la taifa[1]	Asilimia	14.0	14.3	16.0	17.0	17.4
2.7 Uwiano wa Mikopo kwa sekta binafsi kwa mikopo yote	Asilimia	77.7	74.4	72.9	73.9	75.9
2.8 Riba za Amana za miezi 12	Asilimia	8.3	8.3	8.5	8.7	9.2
2.9 Riba za dhamana za serikali kwa ujumla	Asilimia	4.4	4.8	4.7	7.3	10.7
2.10 Riba ya mikopo ya muda mrefu hadi miaka mitano (3-5 years)	Asilimia	16.2	16.0	15.7	15.6	15.3
Mizania ya Malipo na Nchi za Nje						
3.1 Bidhaa Zilizouzwa Nje	Dola Millioni	6,371.7	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6
3.2 Bidhaa Zilizoagizwa kutoka Nje ya Nchi	Dola Millioni	-7,831.7	-10,003.4	-14,208.7	-13,728.9	-14,278.9
3.3 Urari wa Biashara	Dola Millioni	-1,460.0	-3,247.1	-6,984.9	-6,032.3	-5,157.2
3.4 Urari wa Malipo ya Kawaida	Dola Millioni	-1,458.5	-2,374.3	-5,482.2	-2,960.6	-2,032.0
3.5 Urari wa malipo yote	Dola Millioni	-764.9	1,852.1	-988.4	52.3	80.5
3.6 Akiba ya Fedha za Kigeni	Dola Millioni	4,767.7	6,386.0	5,177.2	5,450.1	5,546.9
3.7 Akiba ya fedha za kigeni (miezi)	Miezi	5.6	6.6	4.7	4.5	4.5
3.8 Kiwango cha kubadili fedha:						
Wastani wa mwaka	Thamani ya Tshs/Dola	2,294.1	2,297.8	2,303.1	2,382.1	2,597.3
Mwisho wa kipindi	Thamani ya Tshs/Dola	2,298.5	2,297.6	2,308.9	2,501.4	2,374.7
		2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24
Mwenendo wa Mapato na Matumizi						
4.1 Uwiano wa mapato ya ndani kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	15.0	13.7	14.9	15.0	15.0
4.2 Uwiano wa misaada kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	0.7	0.5	0.4	0.3	0.3
4.3 Uwiano wa Matumizi ya kawaida kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	10.1	9.9	9.8	11.0	11.0
4.4 Uwiano wa matumizi ya maendeleo kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	7.1	7.8	9.2	7.4	7.4
4.5 Uwiano wa nakisi isiyojumuisha misaada kwa Pato la Taifa[1]	Asilimia	-2.2	-4.0	-4.1	-3.4	-3.4
4.6 Uwiano wa nakisi ya Jumla kwa Pato la Taifa[1,2]	Asilimia	-1.9	-4.0	-3.6	-3.1	-3.1
Deni la nje	Dola Millioni	22,952.7	25,519.3	27,832.5	30,252.7	31,950.9
5.1 Mikopo iliyopokelewa	Dola Millioni	20,958.4	23,250.9	25,392.8	27,889.3	30,416.1
5.2 Riba ambayo haijalipwa	Dola Millioni	1,994.3	2,268.4	2,439.7	2,363.4	1,534.8

Chanzo: Wizara ya Fedha; Benki kuu ya Tanzania; na Mamlaka ya mapato Tanzania

Tanbihi: [1] Imekokotolewa kwa kuzingatia Pato la Taifa kwa bei za miaka husika; [2] inajumuisha misaada, matumizi yaliyochelewa (expenditure float)

n.a - haipatikani, p - ni takwimu za muda

Jedwali A2: Mwenendo wa Mapato na Matumizi ya Serikali – Tanzania Bara

Shilingi Milioni

	Bajeti ya	Julai - Desemba 2025		Desemba 2025	
	2025/26	Makadirio	Halisi	Makadirio	Halisi
Mapato ya ndani (yakijumuisha Mamlaka za Serikali za Mitaa)	40,466,131.4	20,182,468.7	21,256,165.9	4,634,082.2	4,774,633.7
Mapato ya Serikali Kuu	36,857,734.1	19,332,583.6	20,482,153.8	4,480,624.6	4,654,266.6
Mapato yatokanayo na kodi	32,175,999.8	15,939,299.3	17,540,280.0	3,571,363.5	3,802,683.6
Ushuru wa forodha	11,562,965.6	5,907,517.1	6,098,787.0	1,058,513.4	1,056,397.7
Kodi ya bidhaa na huduma	7,016,470.7	3,204,569.2	3,151,538.9	492,376.4	482,881.1
Kodi ya mapato	11,367,876.5	5,631,606.7	7,153,258.0	1,800,501.7	1,998,684.3
Kodi nyingine	4,887,699.8	1,195,606.3	1,136,696.1	219,972.0	264,720.5
Mapato yasiyotokana na kodi	4,681,734.3	3,393,284.3	2,941,873.7	909,261.1	851,583.0
Mapato ya Mamlaka za Serikali za Mitaa	1,680,506.8	849,885.2	774,012.1	153,457.6	120,367.1
Jumla ya matumizi[1]	48,774,989.1	24,904,990.2	23,759,728.8	3,861,734.8	3,671,678.0
Matumizi ya kawaida	31,281,255.8	15,303,323.1	15,263,568.6	2,617,116.2	2,643,844.1
Mishahara	10,917,466.8	6,480,279.6	6,493,017.5	1,097,759.5	1,097,253.0
Malipo ya riba za mikopo	6,493,715.4	3,107,516.6	2,682,351.5	542,667.2	480,290.6
Ya ndani	3,697,288.1	1,779,483.1	1,763,751.5	276,223.0	345,941.3
Ya nje	2,796,427.3	1,328,033.4	918,600.0	266,444.2	134,349.3
Matumizi mengine ya kawaida	7,088,606.6	5,715,527.0	6,088,199.6	976,689.5	1,066,300.5
Matumizi ya maendeleo	17,493,733.4	9,601,667.1	8,496,160.2	1,244,618.7	1,027,833.9
Fedha za ndani	12,117,828.4	7,143,954.3	6,849,946.8	830,623.8	498,498.4
Fedha za nje	5,375,904.9	2,457,712.8	1,646,213.4	413,994.8	529,335.4
Nakisi ya bajeti bila ya misaada	-8,308,857.7	-4,722,521.4	-2,503,563.0	772,347.4	1,102,955.7
Misaada	1,069,884.4	490,382.1	507,587.7	100,894.8	167,016.4
Ya bajeti	113,796.3	0.0	0.0	0.0	0.0
Ya miradi	846,976.2	390,979.2	458,012.1	72,764.3	156,712.8
Ya kisekta	109,111.9	99,402.9	49,575.6	28,130.6	10,303.6
Nakisi ya bajeti ikijumuisha misaada	-6,401,157.9	-4,232,139.3	-1,995,975.3	873,242.2	1,269,972.1
Marekebisho (Adjustments to cash and other items (net))	0.0	16,216.8	-1,439,295.8	0.0	196,864.2
Balansi ya jumla	-7,238,973.3	-4,215,922.6	-3,435,271.1	873,242.2	1,466,836.4
Ugharamiaji wa nakisi ya bajeti	7,238,973.3	4,215,922.6	3,435,271.1	-873,242.2	-1,466,836.4
Ufadhili kutoka nje halisi	4,286,343.5	1,913,450.2	1,679,299.6	60,213.8	12,165.9
Mikopo	5,966,414.1	3,887,608.3	3,239,653.0	710,419.7	362,319.0
Mikopo ya bajeti	1,627,221.4	149,604.7	1,143,646.0	0.0	0.0
Mikopo ya miradi	4,339,192.6	3,738,003.6	2,096,007.0	710,419.7	362,319.0
ambayo: Mikopo ya masharti ya kibiashara	2,629,011.8	1,798,976.8	977,611.4	397,319.7	0.0
Mikopo ya kisekta	80,624.2	28,303.9	20,230.0	0.0	0.0
Marejesho ya mitaji ya mikopo ya nje	-4,389,706.5	-2,002,461.9	-1,580,583.4	-650,205.9	-350,153.1
Ufadhili wa ndani halisi[2]	2,952,629.8	2,302,472.3	1,755,971.5	-933,456.0	-1,479,002.3
Mikopo kutoka benki na vyanzo vingine	2,952,629.8	2,302,472.3	1,755,971.5	-933,456.0	-1,479,002.3
Mikopo ya benki	2,466,103.9	1,923,077.5	165,064.5	-779,643.8	-1,616,929.9
Mikopo toka vyanzo vingine (baada ya marejesho ya mitaji ya miko	486,526.0	379,394.9	1,590,906.9	-153,812.2	137,927.6
Mikopo ya ndani (rollover)	3,325,556.5	1,013,669.1	998,852.6	211,800.0	122,845.0
Kulipa mitaji ya mikopo ya ndani	-3,325,556.5	-1,013,669.1	-998,852.6	-211,800.0	-122,845.0

Chanzo: Wizara ya Fedha

Tanbihi: [1] Haijajumuisha marejesho ya mitaji ya mikopo na matumizi yaliyochelewa (expenditure float);
[2] Thamani chanya ina maana ya ufadhili, na thamani hasi ina maana ya malipo au ongezeko la amana

Jedwali A3: Tathmini za Amana

Shilingi Bilioni

Kipengere	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25	Ago-25	Sep-25	Okt-25	Nov-25	Des-25	Jan-26
Rasilimali halisi za nje	12,688.5	14,706.2	15,442.1	14,658.6	14,028.1	15,509.5	15,726.1	15,766.0	15,896.7	15,715.4	16,298.6	15,286.5	15,950.0
Rasilimali halisi za nje za Benki Kuu	10,927.2	13,020.1	13,217.7	12,273.9	11,844.6	13,623.0	13,884.0	13,933.2	14,467.3	13,334.3	13,892.1	13,707.3	13,987.7
Rasilimali halisi za nje za mabenki	1,761.4	1,686.1	2,224.4	2,384.7	2,183.6	1,886.5	1,842.1	1,832.8	1,429.3	2,381.1	2,406.5	1,579.1	1,962.3
Rasilimali halisi za ndani	37,146.0	35,942.2	36,699.8	38,679.1	39,313.4	39,973.8	40,565.0	41,689.9	41,957.4	44,073.3	44,560.0	45,895.9	46,577.3
Madai ya ndani	49,255.1	48,836.1	50,109.3	51,989.3	52,813.1	52,139.4	52,548.3	54,561.2	54,854.2	56,509.3	57,629.3	57,423.2	58,293.8
Madai halisi kwa Serikali Kuu	12,679.0	11,853.4	12,110.0	13,233.5	13,021.1	11,590.4	11,576.1	13,030.4	12,854.4	14,122.4	14,243.8	12,820.1	13,122.4
Mikopo kwa sekta binafsi	36,576.1	36,982.7	37,999.3	38,755.8	39,792.0	40,549.0	40,972.2	41,530.9	41,999.9	42,386.9	43,385.5	44,603.1	45,171.4
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	49,834.5	50,648.4	52,141.9	53,337.7	53,341.5	55,483.3	56,291.1	57,455.9	57,854.0	59,788.6	60,858.6	61,182.3	62,527.3
Fedha zilizo kwenye mzunguko	6,997.7	6,954.5	7,190.0	7,024.1	7,438.9	7,874.8	8,122.1	8,036.4	7,730.8	8,410.1	8,545.0	8,492.1	8,102.1
Amana za hundi	23,353.0	23,777.1	24,483.7	25,351.5	25,031.6	25,988.3	26,155.4	27,442.8	28,352.1	29,032.2	28,992.7	29,217.6	30,253.4
Amana za akiba na muda maalumu	19,483.8	19,916.7	20,468.2	20,962.1	20,871.0	21,620.3	22,013.5	21,976.7	21,771.2	22,346.4	23,320.9	23,472.5	24,171.8
Fedha taslim (M0)	11,670.3	12,078.7	11,793.1	11,878.9	11,800.7	12,451.7	13,423.8	13,537.9	13,717.6	15,068.7	15,135.7	14,508.3	15,225.1
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)	49,834.5	50,648.4	52,141.9	53,337.7	53,341.5	55,483.3	56,291.1	57,455.9	57,854.0	59,788.6	60,858.6	61,182.3	62,527.3
Amana za fedha za kigeni (FCD)	12,419.3	12,818.2	13,605.9	13,846.3	13,543.4	13,769.3	13,653.2	13,696.3	13,337.2	13,882.1	14,056.5	13,329.9	14,174.2
Amana za fedha za kigeni (Dola milioni)	*4,995.3*	*4,951.9*	*5,120.7*	*5,169.1*	*5,045.8*	*5,286.6*	*5,369.8*	*5,560.2*	*5,462.9*	*5,662.4*	*5,768.4*	*5,440.4*	*5,629.0*
Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)	37,415.2	37,830.2	38,536.0	39,491.4	39,798.1	41,714.0	42,637.9	43,759.6	44,516.8	45,906.5	46,802.2	47,852.5	48,353.1
Amana za akiba na muda maalum zilizo katika shilingi ya Kitanzania	14,342.2	14,711.5	14,994.3	15,478.3	15,583.2	16,060.1	16,406.3	16,357.2	16,600.4	16,848.4	17,618.1	17,944.3	18,421.7
Ujazi wa fedha, kwa tafsiri finyu (M1)	23,073.0	23,118.8	23,541.7	24,013.1	24,214.9	25,653.9	26,231.6	27,402.4	27,916.4	29,058.1	29,184.1	29,908.2	29,931.5
Fedha zilizo kwenye mzunguko	6,997.7	6,954.5	7,190.0	7,024.1	7,438.9	7,874.8	8,122.1	8,036.4	7,730.8	8,410.1	8,545.0	8,492.1	8,102.1
Amana za hundi	16,075.4	16,164.2	16,351.7	16,989.0	16,776.0	17,779.1	18,109.4	19,366.0	20,185.6	20,648.0	20,639.0	21,416.1	21,829.3

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A4: Muundo wa Viwango vya Riba

Asilimia

Kipengere	2025 Jan	Feb	Mac	Apr	Mei	Jun	Jul	Ago	Sep	Okt	Nov	Des	2026 Jan
A: Riba za mikopo/amana zilizo katika shilingi													
1. Riba katika soko la fedha baina ya mabenki													
Siku 1 (*Overnight*)	7.69	7.87	7.91	7.90	7.95	7.93	6.62	6.15	6.29	6.45	6.08	6.00	6.13
Siku 2-7	7.74	8.02	8.02	7.98	7.96	7.96	7.43	6.52	6.43	6.29	6.19	6.30	6.34
Siku 8-14	8.51	8.62	8.21	8.08	8.28	8.12	7.57	6.71	6.93	6.92	6.84	6.26	6.74
Siku 15-30	8.58	8.77	8.44	8.37	8.35	6.95	7.12	6.87	7.35	7.07	7.23	6.40	7.06
Siku 31-60	9.03	8.00	9.83	8.53	8.53	8.53	8.53	6.90	7.50	7.28	7.00	7.20	7.23
Siku 61-90	6.75	7.00	9.83	9.11	9.14	9.14	9.14	9.14	9.14	9.14	7.00	8.11	9.96
Siku 91-180	7.87	10.42	10.08	12.00	12.00	12.00	11.39	7.00	7.00	9.75	8.89	8.89	6.75
Zaidi ya siku 180	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93	10.93
Riba ya jumla	7.80	8.06	8.12	8.00	7.98	7.94	7.35	6.48	6.45	6.38	6.30	6.29	6.40
2. Riba ya mikopo ya siku 1 kati ya mabenki na	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	8.00	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75	7.75
3. Riba ya mikopo ya muda mfupi toka kwa	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	5.30	4.79	4.79	4.79	5.75	5.75
4. Riba ya mikopo ya muda mfupi kwa	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21	7.21	5.77	5.78	5.76	5.76	5.77	5.75	5.75
5. Riba ya dhamana za serikali													
Siku 35	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.50	6.20	5.94	5.64	5.38	5.36
Siku 91	7.76	7.76	7.42	7.50	7.50	7.50	7.46	7.36	6.81	6.21	6.08	5.93	5.73
Siku 182	8.20	8.20	8.20	8.47	8.24	8.24	8.24	7.46	6.56	6.41	5.92	5.91	5.85
Siku 364	12.63	11.99	10.11	8.92	8.92	8.92	8.13	6.79	5.99	6.00	6.45	6.24	6.21
Riba ya jumla	12.51	11.93	10.10	8.86	8.89	8.89	8.13	6.83	6.03	6.27	6.25	5.87	5.89
6. Riba za hati fungani za serikali													
Miaka miwili	11.64	12.55	12.55	12.08	12.08	12.08	12.17	12.17	12.17	10.05	10.05	10.05	10.05
Miaka mitano	12.41	12.41	13.14	13.14	12.94	12.94	13.18	13.18	12.48	12.48	10.54	10.54	10.54
Miaka saba	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71	9.71
Miaka kumi	14.08	14.08	14.08	14.26	14.26	14.26	13.74	13.74	13.74	12.45	12.45	12.45	11.30
Miaka kumi na tano	15.76	15.76	14.63	14.63	14.63	14.63	14.63	13.91	13.91	13.91	12.08	12.08	12.08
Miaka ishirini	15.71	15.28	15.28	15.11	15.11	14.50	14.50	14.50	13.55	13.55	13.55	12.02	12.02
Miaka ishirini na tano	15.84	15.84	15.84	15.84	15.29	14.80	14.80	14.42	13.19	13.19	13.19	13.19	13.19
7. Riba inayotumika kutathmini dhamana	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.50	8.25	8.25	8.25	8.25	8.25	8.25	8.25
8. Riba za amana za akiba	2.97	2.98	2.86	2.89	2.52	2.90	2.90	2.90	2.92	2.93	2.88	3.02	2.94
9. Riba za jumla za amana za muda maalum	8.31	8.13	8.00	7.82	8.58	8.74	8.83	8.61	8.50	8.36	8.54	8.36	8.33
Mwezi 1	9.60	9.90	9.88	7.94	10.47	9.90	11.50	10.70	9.65	9.10	9.31	9.35	8.96
Miezi 2	9.61	9.02	8.81	8.78	9.25	9.85	10.75	10.07	9.28	10.09	9.67	9.34	9.56
Miezi 3	8.84	9.24	9.42	9.43	9.85	11.12	10.19	8.59	9.61	9.38	9.42	9.70	9.43
Miezi 6	9.86	9.40	9.68	9.36	9.82	10.28	10.28	10.44	10.12	10.06	10.01	9.96	10.20
Miezi 12	10.08	9.48	8.14	9.27	9.72	9.79	9.88	9.99	9.84	9.21	10.02	9.58	9.70
Miezi 24	7.23	6.94	6.90	6.66	7.49	6.95	5.99	7.16	7.63	7.05	7.92	7.21	7.11
10. Riba za amana kwa wateja wakubwa	11.80	11.40	10.35	10.52	10.64	11.21	10.72	10.99	11.05	11.22	11.67	11.66	11.74
11. Wastani wa riba za mikopo	15.73	15.14	15.50	15.16	15.18	15.23	15.16	15.07	15.18	15.19	15.27	15.24	15.07
Muda mfupi (Hadi mwaka 1)	15.70	15.77	15.83	16.15	15.96	15.69	15.51	15.64	15.52	15.50	15.53	15.46	15.49
Muda wa kati (Mwaka 1 hadi 2)	16.89	16.06	16.56	16.33	16.35	16.49	16.41	16.45	16.26	16.42	16.42	16.42	16.58
Muda wa kati (Miaka 2 hadi 3)	16.35	15.53	16.44	15.25	15.24	15.38	15.22	15.01	15.19	15.13	15.18	15.43	14.96
Muda mrefu (Miaka 3 hadi 5)	15.25	14.09	14.32	13.88	14.19	14.35	14.39	14.02	14.26	14.24	14.43	14.29	14.05
Muda mrefu (Zaidi ya Miaka 5)	14.45	14.25	14.36	14.19	14.17	14.25	14.28	14.22	14.66	14.68	14.79	14.61	14.24
12. Riba za mikopo kwa wateja wakubwa	12.80	13.42	12.94	12.88	12.99	12.68	12.56	12.72	12.84	12.40	12.61	12.38	12.25
B: Fedha za kigeni													
1. Riba za amana													
Amana za akiba	0.90	0.76	0.77	0.53	1.33	0.89	0.83	0.93	0.98	1.75	0.57	0.87	0.77
Riba za jumla za amana za muda maalum	4.22	3.66	2.98	2.94	3.65	3.60	3.75	4.11	3.94	4.17	4.03	3.67	4.18
Mwezi 1	4.36	3.52	3.01	2.43	2.46	2.47	2.50	2.46	2.46	2.44	2.45	2.45	2.52
Miezi 2	4.77	3.50	2.34	2.08	3.54	3.52	3.02	4.02	4.98	4.93	6.12	2.96	4.97
Miezi 3	4.47	3.31	2.23	3.62	3.53	3.03	4.31	4.98	2.56	4.55	2.87	4.92	4.95
Miezi 6	3.89	4.11	3.81	3.55	4.61	4.92	4.94	4.60	5.10	5.05	5.25	4.82	4.66
9 months	3.62	3.88	3.50	3.01	4.10	4.06	4.00	4.47	4.61	3.86	3.47	3.19	3.82
Miezi 12	8.83	8.97	8.93	8.89	8.81	8.70	8.82	8.59	8.43	8.71	8.52	8.61	8.57
Muda mfupi (Hadi mwaka 1)	9.89	9.93	9.99	9.97	9.99	9.93	9.91	9.89	9.89	9.88	9.89	9.91	10.00
Muda wa kati (Mwaka 1 hadi 2)	7.58	7.64	7.94	8.16	8.39	8.22	8.23	8.11	7.49	7.73	7.65	7.68	7.68
Muda wa kati (Miaka 2 hadi 3)	8.81	8.57	8.28	8.23	8.49	6.88	7.03	7.16	7.25	7.43	7.49	8.31	8.35
Muda mrefu (Miaka 3 hadi 5)	8.18	9.11	8.61	8.36	8.17	9.43	9.42	9.30	9.16	9.23	9.30	8.50	8.64
Muda mrefu (zaidi ya miaka 5)	9.70	9.62	9.83	9.70	9.01	9.06	9.52	8.49	8.35	9.28	8.28	8.66	8.17

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A5: Mizania ya Malipo ya Nje

Dola za Marekani (milioni)

	2020	2021	2022	2023	2024p
A. Urari wa Malipo ya Kawaida	**-1,458.5**	**-2,374.3**	**-5,482.2**	**-2,960.6**	**-2,032.0**
Bidhaa: Zilizouzwa nje ya nchi (f.o.b)	6,371.7	6,756.2	7,223.8	7,696.6	9,121.6
Bidhaa asilia	808.1	627.9	766.5	953.3	1,473.3
Bidhaa zisizo asilia	5,253.3	5,763.0	6,058.4	6,321.6	7,228.8
kati ya hizo: Dhahabu	2,957.5	2,737.1	2,835.1	3,058.9	3,419.6
Bidhaa zisizo rekodiwa	310.4	365.4	399.0	421.6	419.6
Bidhaa: Zilizoagizwa kutoka nje ya nchi (f.o.b)	-7,831.7	-10,003.4	-14,208.7	-13,728.9	-14,278.9
Urari wa Biashara ya Bidhaa	-1,460.0	-3,247.1	-6,984.9	-6,032.3	-5,157.2
Huduma: Mapato	2,183.8	3,117.7	4,762.0	6,231.7	6,899.4
Usafirishaji	1,281.7	1,558.1	1,872.0	2,333.4	2,356.6
Utalii	714.5	1,310.3	2,527.8	3,373.8	3,903.1
Nyingine	187.5	249.3	362.2	524.4	639.7
Huduma: Malipo	-1,319.0	-1,607.0	-2,465.4	-2,395.9	-2,608.9
Usafirishaji	-607.0	-806.4	-1,378.4	-1,326.4	-1,374.5
Utalii	-203.8	-196.2	-357.5	-477.2	-446.1
Nyingine	-508.2	-604.4	-729.5	-592.3	-788.4
Urari wa Biashara ya Huduma	864.7	1,510.7	2,296.6	3,835.9	4,290.5
Urari wa Biashara ya Bidhaa na Huduma	-595.2	-1,736.4	-4,688.3	-2,196.5	-866.7
Mapato ya vitega uchumi: Yaliyoingia	111.2	102.5	183.9	301.2	356.4
Malipo ya Vitega Uchumi: Yaliyotoka	-1,375.7	-1,294.2	-1,577.1	-1,797.7	-2,098.4
Urari wa Mapato ya Vitega Uchumi	-1,264.5	-1,191.6	-1,393.2	-1,496.6	-1,742.0
Urari wa Bidhaa, Huduma na Mapato ya Vitega Uchumi	-1,859.8	-2,928.0	-6,081.5	-3,693.1	-2,608.7
Mapato ya Uhamisho Mali wa kawaida: Yaliyoingia	453.9	640.1	716.5	1,280.9	1,177.4
Serikali	141.2	104.7	76.4	131.0	139.2
Taasisi za zisizo za serikali	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Malipo ya Uhamisho Mali wa kawaida: Yaliyotoka	-52.7	-86.4	-117.2	-548.4	-600.7
Urari wa Uhamisho Mali wa Kawaida	401.2	553.7	599.3	732.5	576.7
B. Urari wa Uhamisho Mitaji	**344.3**	**412.1**	**274.0**	**223.4**	**318.7**
Uhamisho wa Mitaji: Ulioingia	344.3	412.1	274.0	223.4	318.7
Serikali	270.4	346.8	208.7	158.0	253.4
Taasisi za zisizo za serikali	73.9	65.3	65.3	65.3	65.3
Uhamisho wa Mitaji: Uliotoka	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Jumla, A na B	-1,114.2	-1,962.1	-5,208.2	-2,737.2	-1,713.3
C. Urari katika Uwekezaji	**910.0**	**4,037.1**	**3,634.7**	**3,629.9**	**1,383.0**
Uwekezaji wa Moja kwa Moja	-943.8	-1,190.5	-1,437.6	-1,648.9	-1,717.6
Uwekezaji wa Hisa	-3.6	-7.9	24.6	13.9	-26.1
Uwekezaji Mwingine	-30.1	2,854.5	2,172.5	1,967.1	-308.4
Mali (assets)	-19.8	-89.8	193.0	-749.6	-1,255.6
Madeni (liabilities)	-10.3	2,944.3	1,979.6	2,716.6	947.1
Jumla, Makundi A hadi C	-204.2	2,074.9	-1,573.4	892.7	-330.3
D. Makosa na Masahihisho	**-560.7**	**-222.8**	**585.0**	**-850.8**	**410.8**
Urari wa Malipo Yote	-764.9	1,852.1	-988.4	41.9	80.5
E. Akiba ya fedha za kigeni	**764.9**	**-1,852.1**	**988.4**	**-41.9**	**-80.5**
Vipengele vya Kumbukumbu					
Uwiano wa Urari wa Malipo ya Kawaida kwa Pato la Taifa	-2.3	-3.5	-7.4	-3.8	-2.6
Akiba ya Fedha za Kigeni	4,767.7	6,386.0	5,177.2	5,440.1	5,546.9
Akiba ya Fedha za Kigeni (Miezi ya Uagizaji wa Bidhaa Nje)	5.4	4.9	4.2	4.2	4.4
Kiwango cha Kubadilisha Fedha (mwisho wa kipindi)	2,298.5	2,297.6	2,308.9	2,506.0	2,374.7
Kiwango cha Kubadilisha Fedha (Kwa wastani kwa mwaka)	2,294.1	2,297.8	2,303.0	2,382.1	2,597.3

Chanzo: Benki Kuu ya Tanzania, Mamlaka ya Mapato Tanzania na Ukokotoaji wa Benki Kuu ya Tanzania.
Tanbihi: p inaashiria takwimu za awali; “---“, badiliko linalozidi asilimia 100; f.o.b Mzigo ndani ya chombo

Jedwali A6: Mauzo ya Bidhaa Nje ya Nchi

Dola za Marekani(Milioni)

	Mwaka ulioishia Januari				
Bidhaa	2022	2023	2024	2025	2026p
Bidhaa asilia	657.8	754.6	989.5	1,486.8	1,589.4
Korosho	180.6	212.9	221.3	522.5	461.0
Karafuu	57.9	38.3	30.3	9.8	25.0
Kahawa	155.4	163.4	237.4	306.4	382.5
Pamba	84.9	101.6	105.3	63.6	99.5
Katani	19.7	25.2	19.4	25.1	33.6
Chai	31.6	30.9	30.7	19.6	14.5
Tumbaku	127.7	182.3	345.3	539.9	573.3
Bidhaa zisizo asilia	5,721.8	6,204.0	6,333.2	7,341.0	8,825.2
Madini	3,050.0	3,521.9	3,521.6	4,241.3	5,630.9
Dhahabu	2,649.7	2,904.0	3,075.9	3,517.5	4,900.7
Almasi	8.7	62.5	29.2	53.4	43.4
Tanzanite	24.5	27.5	21.6	19.4	88.6
Madini mengineyo	367.0	528.0	394.9	650.9	598.2
Bidhaa za mbogamboga na maua	381.1	293.3	414.8	505.6	453.5
Mbogamboga	313.3	213.3	312.7	390.8	323.4
Maua	27.3	23.8	26.6	28.1	30.3
Matunda	14.9	25.9	43.2	52.6	60.7
Nyingine	25.6	30.3	32.3	34.1	39.1
Bidhaa za viwandani	1,211.3	1,441.4	1,398.8	1,320.5	1,702.7
ambapo Saruji	47.4	64.8	47.4	33.7	51.5
Bidhaa za Ceramic	48.3	47.8	26.0	22.8	31.7
Vipodozi	87.9	50.3	41.1	44.4	47.1
Mafuta ya Kula	16.4	18.3	20.1	29.4	51.7
Mbolea	6.4	7.7	11.5	8.7	5.7
Vyombo vya Kioo	43.3	51.3	68.1	83.5	125.9
Chuma na vyuma	88.9	109.7	72.7	88.9	131.2
Karatasi na bidhaa zake	64.3	57.5	19.4	31.3	48.4
Vitu vya Plastiki	64.3	40.8	37.8	45.9	55.4
Nguo na Vitambaa	48.3	47.8	26.0	22.8	31.7
Nafaka	409.6	278.0	171.2	318.8	212.0
Mahindi	92.9	86.5	38.7	92.8	137.0
Mchele	307.5	175.3	123.3	204.5	70.9
Nafaka nyinginezo	9.3	16.2	9.1	21.5	4.1
Samaki na mazao ya samaki	166.0	166.9	169.8	175.9	163.9
Mafuta ya mbegu	170.2	172.2	307.8	298.1	270.6
Bidhaa nyingine za mauzo ya nje	239.8	195.7	216.9	238.8	232.8
Kati ya hizo: Maharage	75.6	32.8	52.1	4.1	1.7
Mbao na bidhaa za mbao	94.3	100.3	82.9	82.3	79.6
Kakao	28.2	26.5	44.3	99.9	100.8
Mimea	4.7	10.3	9.1	9.5	16.1
Ngozi na bidhaa za ngozi	5.9	4.2	4.6	4.5	5.3
Mauzo ya ndani ya nchi kwenda nje	6,379.5	6,958.6	7,322.7	8,827.8	10,414.6
Bidhaa zilizosafirishwa tena nje (Re-export	93.6	134.5	132.3	242.0	158.8
Mauzo yasiyorekodiwa	373.0	405.5	411.6	423.6	381.1
Jumla ya mauzo nje	6,752.5	7,364.1	7,734.4	9,251.4	10,795.7

Chanzo: Mamlaka ya mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A7: Bidhaa Zilizoagizwa Kutoka Nje ya Nchi

Dola za Marekani (Milioni)

	Mwaka ulioishia Januari				
Bidhaa	2022	2023	2024	2025	2026p
Bidhaa za kukuza mtaji	1,723.5	2,659.4	2,935.7	2,946.8	3,611.9
Mashine na mitambo	728.6	1,161.9	1,252.1	1,079.1	1,204.2
Vifaa vya usafiri wa viwandani	485.7	844.5	971.8	1,087.9	1,354.1
Mashine na vifaa vya umeme	292.1	324.3	430.4	438.5	585.3
Bidhaa zingine za kukuza mtaji	217.1	328.8	281.3	341.3	468.3
Bidhaa za kati	7,391.0	10,235.0	9,339.7	9,956.9	9,945.9
Malighafi za Viwanda	3,531.2	4,727.6	4,336.0	4,751.8	5,419.4
ambapo Vyuma	920.7	1,051.5	1,115.0	1,253.4	1,375.2
Bidhaa za Plastiki	632.3	749.6	602.3	778.0	815.1
Mbolea	186.7	535.2	411.2	343.7	432.7
Mafuta na Vilainishi	2,123.8	3,545.3	2,873.3	2,782.4	2,146.1
ambapo Bidhaa za petroli zilizochujwa	2,016.5	3,363.7	2,697.0	2,555.8	2,107.9
Vifaa	916.0	940.1	1,008.6	1,114.9	1,111.9
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya viwandani	614.9	754.3	775.6	944.0	804.9
ambapo Ngano	223.1	332.0	385.1	332.9	370.5
Mafuta ya Kula-ghafi na Mafuta ya kula yaliyosafishwa	202.4	147.4	137.2	165.0	183.0
Sukari ya Matumizi Viwandani	109.3	131.9	132.8	168.8	153.1
Magari ya Binafsi	200.0	262.7	345.2	362.1	456.9
Bidhaa za Matumizi ya kawaida	1,199.1	1,372.0	1,460.0	1,445.9	1,523.5
Chakula na Vinywaji kwa Matumizi ya kawaida	171.3	183.7	238.6	220.5	186.3
Vifaa vya usafiri wa kawaida	115.6	157.8	143.3	166.2	217.3
ambapo Pikipiki na baisikeli zenye mota	102.8	137.5	124.8	146.8	189.6
Bidhaa nyingine za Matumizi ya kawaida	912.1	1,030.5	1,078.1	1,061.6	1,120.0
ambapo Bidhaa za Dawa	322.7	340.2	313.5	259.7	298.9
Dawa za Kuua Wadudu na bidhaa kama hizo	105.1	143.7	197.8	175.5	188.2
Sabuni na Sabuni za Kusafishia	65.9	69.7	60.8	60.7	40.6
Nguo za vitambaa	47.0	56.9	57.8	50.2	57.6
Viatu na Bidhaa Zingine	44.6	51.8	51.1	61.3	54.7
Karatasi na Bidhaa za Karatasi	23.7	27.3	28.4	28.7	31.6
Jumla	10,315.8	14,268.6	13,737.6	14,351.8	15,083.5

Chanzo: Mamlaka ya Mapato Tanzania na Benki Kuu ya Tanzania

Jedwali A8: Bei za Bidhaa Ulimwenguni

	Bei ya wastani ya mafuta ghafi ya nishati(Dola za Marekani kwa pipa)	Mafuta ghafi ya nishati soko la Brent (Dola za Marekani kwa pipa)	Mafuta ghafi ya nishati soko la Dubai (Dola za Marekani kwa pipa)	Kahawa aina ya Arabika (Dola za Marekani kwa kilo)	Kahawa aina ya Robusta (Dola za Marekani kwa kilo)	Bei ya wastani ya chai Dola za Marekani kwa kilo)	Bei ya Chai kwa Mombasa (Dola za Marekani kwa kilo)	Mafuta ya mawese (Dola za Marekani kwa kilo)	Ngano ngumu (Dola za Marekani kwa tani)	Tumbaku (Dola za Marekani kwa tani)	Pamba, Kielelezo A (Dola za Marekani kwa kilo)	Mbolea aina ya DAP (Dola za Marekani kwa tani)	Mbolea aina ya Urea (Dola za Marekani kwa tani)	Dhahabu (Dola za Marekani kwa wakia)
Jan-24	77.67	80.23	78.86	4.47	3.26	2.66	2.20	844.90	283.91	5,533.84	2.03	596.25	335.38	2,034.04
Feb-24	80.55	83.76	81.18	4.60	3.38	2.71	2.23	856.93	278.50	5,534.96	2.20	583.81	351.25	2,023.24
Mac-24	83.55	85.45	84.70	4.61	3.66	2.69	2.15	942.92	274.83	5,608.24	2.20	617.50	330.00	2,158.01
Apr-24	88.01	90.05	89.39	5.27	4.23	3.03	2.31	935.69	272.30	5,674.49	1.99	545.00	320.00	2,331.45
Mei-24	81.45	82.00	83.53	5.08	4.04	3.20	2.17	859.15	289.42	5,629.87	1.91	522.00	284.80	2,351.13
Jun-24	81.21	82.56	82.17	5.48	4.50	3.22	2.14	873.67	265.55	5,754.61	1.83	543.00	336.25	2,326.44
Jul-24	83.26	85.30	83.94	5.67	4.73	3.30	2.20	896.09	260.26	6,015.53	1.79	539.40	342.50	2,398.20
Ago-24	78.12	80.86	77.95	5.76	4.73	3.22	2.20	932.63	250.85	5,998.60	1.76	546.00	342.50	2,470.15
Sep-24	72.42	74.29	73.43	6.12	5.33	3.27	2.10	982.83	269.69	6,078.93	1.82	554.75	337.50	2,570.55
Okt-24	73.97	75.66	74.65	6.10	4.89	3.15	2.07	1,077.25	272.85	6,166.26	1.84	573.44	374.75	2,690.08
Nov-24	72.29	74.40	72.79	6.72	4.98	3.09	2.24	1,168.59	253.75	6,338.63	1.80	574.50	352.30	2,651.13
Des-24	72.31	73.83	73.31	7.57	5.22	2.96	2.19	1,189.73	252.17	6,458.25	1.76	568.33	352.00	2,648.01
Jan-25	78.16	79.21	80.14	7.81	5.41	2.73	2.24	1,070.31	254.09	6,519.40	1.72	582.70	380.50	2,709.69
Feb-25	73.82	75.16	74.97	9.05	5.81	2.69	2.25	1,067.27	264.61	6,735.77	1.72	603.75	436.50	2,894.73
Mac-2025	70.70	72.57	71.71	8.92	5.69	2.69	2.22	1,067.60	255.37	6,812.98	1.71	615.13	394.50	2,983.25
Apr-25	65.91	67.75	66.89	8.64	5.43	2.91	2.11	994.37	249.58	6,870.88	1.73	635.00	386.88	3,217.64
Mei-25	62.75	64.21	63.01	8.77	5.24	3.02	1.91	907.58	237.00	6,924.04	1.72	669.20	392.00	3,309.49
Jun-25	69.15	71.45	68.50	8.01	4.33	2.99	2.00	935.39	240.05	6,986.51	1.73	715.38	420.50	3,352.66
Jul-25	69.19	70.95	69.23	7.18	3.69	3.02	2.05	976.38	234.96	7,025.30	1.74	736.00	496.00	3,340.15
Ago-25	66.72	68.20	67.87	8.08	4.39	3.04	2.14	1,026.12	231.14	7,054.14	1.73	795.10	507.70	3,368.03
Sep-25	66.46	67.95	67.75	8.83	4.66	2.94	2.08	1,036.74	233.76	6,949.32	1.72	780.63	461.13	3,667.68
Okt-25	63.04	64.65	64.30	8.90	4.74	3.01	2.23	1,038.09	230.78	6,929.76	1.68	754.00	394.40	4,058.33
Nov-25	62.34	63.61	63.83	9.05	4.74	2.99	2.27	983.40	245.85	6,838.56	1.66	708.25	409.25	4,087.19
Des-25	60.88	62.72	61.98	8.40	4.20	2.88	2.26	980.12	242.80	…	1.63	627.50	392.50	4,309.23
Jan-26	63.65	66.77	63.91	8.02	4.24	2.73	2.26	997.82	249.90	…	1.64	619.20	415.40	4,752.75

Source: World Bank.org/en/research/coMNodity-MBrkets

Jedwali A9(i): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la miezi kumi na mbili (Makundi maalumu)

Kizio: 2020=100

Kipindi	Fahirisi Bidhaa Zote	Vyakula na Vinywaji Baridi	Vinywaji Vikali na Tumbaku	Nguo, Mavazi na Viatu	Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	Afya	Usafiri	Habari na Mawasiliano	Burudani, Michezo na Utamaduni	Elimu	Migahawa na Huduma za Malazi	Bima na Huduma za Kifedha	Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko
Mizania (%)	100.0	28.2	1.9	10.8	15.1	7.9	2.5	14.1	5.4	1.6	2	7	2	2
2024-Januari	3.0	1.5	4.1	2.8	4.9	3.3	1.8	3.3	1.0	3.8	3	5	1	7
Februari	3.0	1.8	4.2	2.7	5.0	3.5	2.1	2.9	1.9	3.6	3	5	1	7
Machi	3.0	1.4	4.3	2.4	4.8	3.6	2.1	4.4	1.9	3.4	3	4	2	7
Aprili	3.1	1.4	4.0	2.1	4.0	3.3	2.0	5.1	1.8	3.3	3	4	2	8
Mei	3.1	1.6	3.4	2.0	5.2	3.3	2.0	5.0	1.7	3.4	3	3	2	8
Juni	3.1	0.9	3.2	1.8	6.6	3.5	1.9	5.2	1.7	3.3	3	3	2	7
Julai	3.0	1.8	4.2	2.7	5.0	3.5	2.1	2.9	1.9	3.6	3	5	1	7
Agosti	3.1	2.8	2.2	1.8	5.3	1.9	1.7	4.3	1.2	2.6	3	3	1	6
Septemba	3.1	2.5	2.2	1.9	5.8	2.1	1.8	4.3	1.1	2.5	3	3	1	6
Oktoba	3.0	2.5	2.3	2.0	5.4	2.1	1.8	3.6	1.3	2.3	3	3	1	6
Novemba	3.0	3.3	1.8	1.6	4.1	2.1	1.8	3.8	1.2	2.0	3	3	1	6
Desemba	3.1	4.6	2.2	1.2	2.9	2.1	1.9	3.5	1.0	2.0	3	3	1	5
2025-Januari	3.1	5.3	3.6	1.9	2.2	2.2	1.4	2.4	0.8	1.7	5	2	1	3
Februari	3.2	5.0	3.5	2.0	3.1	2.2	1.2	3.2	0.0	1.7	4	2	1	3
Machi	3.3	5.4	3.5	2.0	3.8	2.2	1.4	2.1	0.1	1.6	4	2	1	3
Aprili	3.2	5.3	3.4	2.0	3.8	2.3	1.5	2.1	0.1	1.7	4	2	1	3
Mei	3.2	5.6	3.4	2.0	3.4	2.3	1.7	1.7	0.1	1.5	3	2	1	2
Juni	3.3	7.3	3.5	2.0	1.7	2.0	1.8	1.6	0.0	1.4	3	1	1	2
Julai	3.3	7.6	3.0	1.9	1.3	2.4	1.6	1.2	0.2	1.0	3	1	1	2
Agosti	3.4	7.7	2.9	1.7	2.1	2.4	1.3	1.4	0.4	1.4	3.0	0.9	0.6	2.3
Septemba	3.4	7.0	3.6	1.9	2.3	2.8	1.2	2.1	0.2	0.8	2.9	1.0	0.4	2.3
Oktoba	3.5	7.4	3.6	2.0	2.4	3.1	1.2	1.7	0.3	1.0	3.0	1.0	0.4	1.6
Novemba	3.4	6.6	3.5	2.0	2.2	3.0	1.3	2.9	0.3	0.4	3.0	1.0	0.3	1.7
Desemba	3.6	6.7	3.4	2.0	2.3	3.0	1.3	4.1	0.5	0.3	2.9	0.9	0.4	1.2
2026-Januari	3.3	5.7	2.2	1.2	2.3	2.7	1.1	4.2	0.9	0.6	0.4	1.1	0.5	3.2

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9 (ii): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la miezi kumi na mbili (Makundi Mengine)

Kizio: 2020=100

Kipindi	Faharisi ya Bidhaa za Msingi	Fahirisi Isiyojumuisha Fahirishi za Bidhaa za Msingi	Fahirisi za Mafuta, Nishati na Bili za Maji	Fahirisi za Huduma	Fahirisi za Bidhaa	Fahirisi za Bidhaa na Huduma za Elimu	Fahirisi za Bidhaa zote Isipokuwa Chaakula na Vinywaji Visivyo na Kilevi
Mizania (%)	73.9	26.1	5.7	37.2	62.8	4.1	71.8
2024-Januari	3.2	2.2	6.6	3.4	2.7	3.0	2.8
Februari	3.7	1.4	7.2	3.0	3.0	2.9	3.5
Machi	3.9	0.9	6.6	3.3	2.8	3.0	3.7
Aprili	3.9	1.4	9.3	3.3	3.1	3.1	3.9
Mei	3.6	2.1	9.8	3.0	3.2	3.5	3.7
Juni	3.6	1.8	13.5	2.9	3.2	3.7	4.0
Julai	3.3	2.2	14.6	2.5	3.2	3.0	3.8
Agosti	3.2	3.1	11.2	2.3	3.6	2.8	3.3
Septemba	3.2	3.0	11.5	2.3	3.6	3.0	3.4
Oktoba	3.2	2.4	9.7	2.2	3.5	2.9	3.2
Novemba	3.3	2.1	5.7	2.3	3.3	3.1	2.9
Desemba	3.3	3.3	5.3	1.6	3.8	2.9	2.5
2025-Januari	2.7	4.0	3.5	1.0	4.2	4.0	2.1
Februari	2.5	5.0	5.4	1.4	4.2	4.0	2.4
Machi	2.2	6.0	7.9	1.0	4.5	4.0	2.3
Aprili	2.2	5.7	7.3	1.1	4.3	3.8	2.3
Mei	2.1	5.6	6.1	1.0	4.2	3.2	2.1
Juni	1.9	7.1	2.1	0.9	4.7	2.9	1.7
Julai	1.9	7.1	1.0	0.8	4.7	2.8	1.5
Agosti	2.0	7.3	2.6	0.8	4.9	2.8	1.6
Septemba	2.2	6.7	3.7	1.3	4.7	2.5	1.9
Oktoba	2.1	7.3	4.0	1.0	5.0	2.6	1.9
Novemba	2.3	6.2	3.8	1.6	4.4	2.4	2.1
Desemba	2.3	6.2	3.8	1.6	4.4	2.4	2.1
2026-Januari	2.2	6.0	5.2	4.6	2.1	3.9	2.2

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9 (iii): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara), badiliko la mwezi mmoja (Makundi Maalumu)

Kizio 2020 =100

Kipindi	Fahirisi Bidhaa Zote	Vyakula na Vinywaji Baridi	Vinywaji Vikali na Tumbaku	Nguo, Mavazi na Viatu	Makazi, maji, umeme, gesi na nishati zinginezo	Samani, Vifaa vya Nyumbani na Ukarabati wa Makazi	Afya	Usafiri	Habari na Mawasiliano	Burudani, Michezo na Utamaduni	Elimu	Migahawa na Huduma za Malazi	Bima na Huduma za Kifedha	Huduma Binafsi, Hifadhi ya Jamii na Bidha na Huduma Mchanganyiko
Mizania(%)	100.0	28.2	1.9	10.8	15.1	7.9	2.5	14.1	5.4	1.6	2.0	6.6	2.1	2.1
2024-Januari	0.7	0.5	0.0	0.1	0.9	0.2	0.7	1.1	0.1	0.5	1.6	1.3	0.3	3.0
Februari	0.5	1.6	0.2	0.1	0.1	0.1	0.4	-0.5	0.8	0.1	0.5	-0.1	0.3	-0.1
Machi	0.8	1.5	0.1	0.2	0.2	0.2	0.0	1.6	0.0	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2
Aprili	0.5	0.8	0.2	0.1	0.8	0.1	0.0	0.3	0.0	0.1	0.0	0.5	0.0	0.4
Mei	0.1	-0.3	0.2	0.1	0.5	0.2	0.0	0.3	0.1	0.3	0.9	0.0	0.1	1.0
Juni	0.1	-0.9	0.0	0.2	1.9	0.3	0.0	0.1	0.1	0.0	0.2	0.5	0.1	0.0
Julai	-0.2	-1.1	0.6	0.1	-0.1	0.3	0.3	0.3	-0.1	0.3	0.0	0.3	0.0	0.0
Agosti	-0.2	-0.1	0.4	0.1	-1.3	0.0	0.2	0.0	-0.1	-0.2	0.0	0.0	0.0	-0.1
Septemba	0.1	0.0	0.0	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0.2	0.4	0.0	0.0	0.2	0.0
Oktoba	-0.3	-0.5	0.0	-0.1	-0.6	0.0	0.0	-0.3	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.5
Novemba	0.4	1.2	0.1	0.1	0.1	0.3	0.0	0.1	0.1	0.3	0.0	0.0	0.0	0.1
Desemba	1.9	0.5	0.1	0.3	0.2	0.1	0.2	0.0	0.1	0.1	0.1	0.0	0.2	0.7
2025-Januari	0.6	1.2	1.4	0.8	0.2	0.3	0.3	0.0	-0.1	0.3	2.9	0.1	0.0	0.9
Februari	0.6	1.2	0.1	0.2	0.9	0.1	0.2	0.3	0.0	0.1	0.2	0.0	0.2	0.1
Machi	0.8	1.9	0.1	0.2	0.9	0.3	0.2	0.4	0.1	0.0	0.0	0.1	0.2	0.2
Aprili	0.4	0.7	0.1	0.0	0.8	0.2	0.2	0.4	0.0	0.1	0.0	0.3	0.2	0.1
Mei	0.1	0.0	0.1	0.2	0.2	0.2	0.2	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.2	0.0	0.0
Juni	0.3	0.7	0.1	0.2	0.2	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Julai	-0.3	-0.8	0.1	0.0	-0.4	0.6	0.1	0.0	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0	0.0
Agosti	-0.1	0.0	0.4	-0.1	-0.6	0.0	-0.1	0.1	0.1	0.2	-0.2	0.0	0.0	0.2
Septemba	-0.6	0.6	0.3	0.3	0.6	0.0	0.9	0.0	-0.1	0.0	0.1	0.0	0.0	0.1
Oktoba	-0.2	0.0	0.1	-0.5	0.3	0.0	-0.7	0.1	0.0	0.0	0.0	0.0	-0.2	-0.2
Novemba	0.3	0.4	0.1	0.1	-0.2	0.2	0.1	1.3	0.0	-0.2	0.0	0.1	-0.1	0.3
Desemba	0.9	2.0	0.4	0.2	0.5	0.2	0.1	1.4	0.2	-0.1	0.0	0.0	0.1	-0.3
2026-Januari	0.2	0.3	0.2	0.0	0.2	0.0	0.1	0.2	0.2	0.6	0.3	0.3	0.1	2.9

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A9 (iv): Mfumuko wa Bei kwa Tanzania Bara, badiliko la mwezi mmoja (Makundi Mengine)

Kizio 2020 =100

Kipindi	Faharisi ya Bidhaa za Msingi	Fahirisi Isiyojumuisha Fahirishi za Bidhaa za Msingi	Fahirisi za Mafuta, Nishati na Bili za Maji	Fahirisi za Huduma	Fahirisi za Bidhaa	Fahirisi za Bidhaa na Huduma za Elimu	zote Isipokuwa Chaakula na Vinywaji Visivyo na Kilevi
Mizania (%)	73.9	26.1	5.7	37.2	62.8	4.1	71.8
2024-Januari	0.7	0.4	1.7	0.9	0.4	0.9	0.0
Februari	0.5	0.5	0.2	-0.3	0.9	0.2	0.0
Machi	0.4	1.6	0.5	0.5	0.9	0.1	0.5
Aprili	0.2	1.3	2.4	0.1	0.8	0.2	0.3
Mei	0.2	-0.1	1.2	0.2	0.1	0.6	0.3
Juni	0.2	-0.4	4.1	0.2	0.0	0.3	0.5
Julai	0.1	-1.1	-0.3	0.1	-0.4	0.1	0.1
Agosti	-0.1	-0.6	-2.9	0	-0.3	0	-0.3
Septemba	0.1	0.1	-0.2	0	0.1	0.3	-0.3
Oktoba	-0.1	-0.9	-1.7	-0.1	-0.4	-0.2	-0.3
Novemba	0.3	0.9	-0.2	0.1	0.7	0.2	0.1
Desemba	0.3	1.7	0.5	0.1	1.1	0.2	0.2
2025-Januari	0.5	1	-0.1	0.3	0.8	2	0.3
Februari	0.2	1.6	2.3	0.1	0.9	0.2	0.3
Machi	0.2	2.5	2.8	0.1	1.2	0.1	0.4
Aprili	0.2	1	1.9	0.2	0.5	0	0.3
Mei	0.2	-0.2	0	0	0.1	0	0.1
Juni	0.0	1.0	0.2	0.0	0.4	0.0	0.1
Julai	0.1	-1.1	-1.3	0.0	-0.4	0.0	0.0
Agosti	0.0	-0.4	-1.4	0.0	-0.1	0.0	-0.1
Septemba	-0.5	-0.9	0.4	-0.1	0.1	-0.6	0.4
Oktoba	-0.1	-0.4	-1.4	-0.3	-0.1	-0.2	-0.2
Novemba	0.5	-0.1	-0.5	0.6	0.2	0.1	0.3
Desemba	0.4	2.2	1.3	0.5	1.2	-0.1	0.5
2026-Januari	0.2	0.4	-0.1	0.3	0.2	0.3	0.2

Chanzo: Ofisi ya Taifa ya Takwimu

Jedwali A10: Mwendendo wa Deni la Taifa

Dola za Marekani Milioni

Mchanganuo	Jan-25	Feb-25	Mac-25	Apr-25	Mei-25	Jun-25	Jul-25	Ago-25	Sep-25	Okt-25	Nov-25	Dis-25[r]	Jan-26[p]
1. Jumla ya deni lote la nje lililokubaliwa²	36,614.3	36,616.6	37,117.4	37,606.7	38,234.6	39,074.9	39,252.1	39,664.2	39,676.4	40,135.5	39,521.2	40,232.8	40,781.1
Deni la nje (lililokwishatolewa na linalodaiwa)	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	35,023.9	35,226.7
Deni ambalo bado halijatolewa	5,219.5	4,468.6	4,489.6	4,513.8	5,332.0	5,021.9	4,798.1	5,319.2	4,722.9	4,914.0	4,841.3	5,208.9	5,554.4
2. Deni la nje kwa mujibu wa aina ya wakopeshaji²	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	35,023.9	35,226.7
Deni la nchi washirika (Bilateral)	1,200.2	1,272.2	1,327.6	1,385.3	1,347.6	1,429.1	1,398.5	1,433.5	1,463.8	1,447.8	1,428.9	1,434.3	1,446.6
Deni la mashirika ya kimataifa (Multilateral)	18,144.7	18,335.1	18,602.0	18,931.8	18,973.9	19,721.2	19,990.3	20,108.8	20,291.1	20,359.7	20,298.1	20,593.7	20,766.2
Deni la kibiashara	11,067.2	11,557.7	11,744.3	11,869.4	11,693.6	12,024.9	12,182.2	11,906.4	12,293.0	12,524.0	12,289.5	12,330.2	12,347.8
Mikopo ya mauzo ya nje (Export credits)	982.7	983.0	953.9	906.4	887.5	877.8	883.0	896.3	905.7	890.0	663.4	665.7	666.2
3. Deni la nje kwa mujibu wa aina wakopaji²	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	35,023.9	35,226.7
Serikali kuu	25,774.5	26,317.1	26,712.0	27,236.1	27,047.6	28,164.9	28,357.7	28,539.9	29,078.6	29,015.0	29,030.3	29,243.5	29,452.6
Mashirika ya umma	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8
Sekta binafsi	5,616.6	5,827.2	5,912.1	5,853.1	5,851.2	5,884.3	6,092.5	5,801.4	5,871.2	6,202.8	5,645.8	5,776.7	5,770.4
4. Deni la nje kwa mujibu wa aina ya sarafu²	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	35,023.9	35,226.7
Dola ya Marekani	21,171.3	21,730.4	21,944.2	22,029.3	21,907.5	22,471.6	22,811.3	22,573.6	23,141.4	23,506.4	22,973.2	23,200.4	23,238.5
Sarafu ya Umoja wa Ulaya (Euro)	5,210.6	5,384.6	5,525.1	5,753.0	5,692.2	6,018.2	6,041.5	6,126.7	6,160.5	6,110.1	6,092.5	6,156.0	6,224.6
Yuan ya China	2,019.6	2,029.8	2,057.7	2,113.6	2,098.1	2,189.5	2,203.8	2,221.0	2,219.5	2,221.1	2,219.0	2,247.8	2,306.3
Sarafu nyinginezo	2,993.4	3,003.2	3,100.7	3,197.1	3,204.9	3,373.6	3,397.3	3,423.7	3,432.1	3,383.9	3,395.1	3,419.8	3,457.3
4. Deni la nje kwa mujibu wa aina ya matumizi²	31,394.8	32,148.0	32,627.8	33,092.9	32,902.6	34,053.0	34,454.0	34,345.0	34,953.6	35,221.5	34,679.9	35,023.9	35,226.7
Urari wa malipo yote ya nje, na bajeti (BOP and budget support)	6,393.1	6,713.2	6,747.1	6,834.6	6,818.3	7,454.4	7,748.1	7,775.1	7,912.9	7,968.7	7,948.2	7,949.9	7,982.9
Usafirishaji na mawasiliano	6,700.6	6,813.0	6,975.5	7,129.9	7,100.7	7,193.0	7,271.7	7,293.9	7,641.8	7,514.6	7,569.9	7,619.9	7,680.5
Kilimo	1,543.9	1,552.5	1,600.3	1,647.3	1,680.5	1,810.0	1,796.6	1,805.2	1,809.1	1,797.0	1,788.5	1,842.8	1,861.5
Nishati na madini	3,997.5	4,213.9	4,262.5	4,268.2	4,242.5	4,420.2	4,452.0	4,480.2	4,481.4	4,323.7	4,122.5	4,188.5	4,184.2
Viwanda	1,144.8	1,145.1	1,172.5	1,173.8	1,171.3	1,175.8	1,188.0	826.9	830.9	1,352.1	1,266.8	1,322.6	1,323.6
Huduma za kijamii na elimu	6,311.8	6,424.6	6,526.0	6,670.9	6,713.8	6,776.5	6,761.7	6,826.8	6,855.3	6,738.8	6,726.9	6,772.0	6,841.9
Fedha na bima	1,457.1	1,459.0	1,423.5	1,387.1	1,381.1	1,386.5	1,401.4	1,415.6	1,459.9	1,484.6	1,280.9	1,302.9	1,300.2
Utalii	510.8	511.9	587.8	591.7	591.6	590.0	582.6	590.2	583.2	608.4	594.2	629.2	632.3
Ardhi, majengo na ujenzi	1,545.2	1,545.6	1,548.7	1,572.7	1,504.1	1,504.8	1,494.4	1,544.3	1,547.8	1,768.6	1,742.9	1,748.1	1,739.4
Nyinginezo	1,790.0	1,769.3	1,783.9	1,816.8	1,698.7	1,741.9	1,757.6	1,786.8	1,831.2	1,665.0	1,639.3	1,648.0	1,680.2
6. Deni la nje lililopokelewa¹ (Disbursements¹)	129.1	726.4	421.9	133.9	112.9	1,161.9	497.2	119.5	606.1	171.1	228.9	274.1	122.9
Serikali kuu	57.7	496.6	286.4	96.2	102.6	1,093.3	404.6	90.4	567.5	154.8	144.0	246.6	115.6
Mashirika ya umma	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
Sekta binafsi	71.4	229.8	135.6	37.7	10.3	68.6	92.6	29.1	38.7	16.2	84.8	27.5	7.3
7. Ulipaji wa deni la nje¹	186.4	116.5	143.4	155.5	404.7	259.1	122.3	85.6	130.9	344.3	110.1	183.5	98.5
Mtaji (Principal)	127.2	66.7	96.4	142.3	286.2	185.4	92.7	32.9	75.3	262.0	76.4	136.8	81.1
Riba	59.2	49.7	47.0	13.2	118.4	73.7	29.6	52.6	55.6	82.3	33.7	46.7	17.4
Malipo mengine	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
8. Mtiririko halisi wa deni la nje¹ (Net flows on externa	1.9	659.7	325.5	-8.4	-173.4	976.6	404.5	86.6	530.8	-90.9	152.5	137.3	41.8
9. Uhamisho halisi wa deni la nje¹ (Net transfers on e	-57.4	609.9	278.5	-21.7	-291.8	902.8	374.9	33.9	475.2	-173.2	118.8	90.6	24.4
10. Madeni ya nje yaliyochelewa kulipwa kwa mujibu wa aina ya wadai²	1,979.5	1,997.9	2,046.6	2,123.7	2,151.0	2,415.0	2,588.8	2,219.9	2,351.3	2,823.1	1,795.3	2,093.6	2,175.3
Mtaji uliochelewa kulipwa (Principal Arrears)	1,348.0	1,357.9	1,390.1	1,452.1	1,467.5	1,702.7	1,862.6	1,552.3	1,662.7	2,010.9	1,349.5	1,588.7	1,651.3
Deni la nchi washirika (Bilateral)	156.5	156.5	156.8	157.0	140.9	141.4	141.1	139.8	171.1	175.1	183.1	184.0	187.8
Deni la mashirika ya fedha ya kimataifa	51.1	51.1	51.9	53.0	53.0	167.7	168.1	168.1	169.6	177.3	66.9	85.6	86.2
Deni la kibiashara	929.5	936.2	962.7	1,021.1	1,047.7	1,090.7	1,247.2	916.1	994.7	1,344.3	954.6	1,148.5	1,203.8
Mikopo ya mauzo ya nje	210.9	214.1	218.8	221.1	225.9	302.9	306.2	328.3	327.3	314.3	144.9	170.6	173.6
Riba iliyochelewa kulipwa (Interest Arrears)	631.5	640.1	656.4	671.6	683.5	712.3	726.1	667.6	688.6	812.2	445.8	504.9	524.0
Deni la nchi washirika (Bilateral)	77.2	77.3	77.5	78.0	78.4	78.7	78.6	78.7	78.7	78.7	79.0	80.1	80.3
Deni la mashirika ya fedha ya kimataifa	30.9	31.0	32.0	33.8	33.8	35.5	41.0	44.2	44.8	46.7	33.8	37.0	37.4
Deni la kibiashara	357.2	360.3	373.5	383.8	392.6	414.2	421.7	345.2	364.0	494.4	290.3	338.8	354.9
Mikopo ya mauzo ya nje	166.3	171.5	173.5	176.1	178.7	183.9	184.8	199.5	201.1	192.5	42.7	49.0	51.4
11. Jumla ya deni la nje la Serikali na sekta binafsi	32,026.4	32,788.0	33,284.3	33,764.5	33,586.1	34,765.3	35,180.1	35,012.6	35,642.2	36,033.7	35,125.7	35,528.8	35,750.7
12. Jumla ya deni la ndani la Serikali	13,735.4	13,177.2	12,926.7	12,974.0	13,219.8	13,631.1	13,886.2	15,073.3	15,334.2	15,620.1	15,742.5	15,485.0	15,329.1
13. Jumla ya deni	45,761.7	45,965.2	46,210.9	46,738.5	46,805.9	48,396.3	49,066.3	50,085.9	50,976.4	51,653.8	50,868.2	51,013.8	51,079.8
Kiwango cha ubadilishaji fedha, mwishoni wa kipindi (TZS/USD)	2,486.6	2,581.3	2,650.0	2,679.2	2,685.6	2,604.6	2,545.8	2,463.3	2,442.8	2,451.6	2,436.8	2,447.5	2,518.1

Chanzo: Wizara ya Fedha, na Benki Kuu ya Tanzania

Tanbihi: Madeni yaliyochelewa kulipwa kwenye mashirika ya kimataifa ni yale yanayodaiwa kwa sekta binafsi;¹ inaashiria mtiririko wa deni katika kipindi husika; ² inahusu hali ya deni mwishoni mwa kipindi; r ni takwimu zilizorekebishwa; na p ni takwimu za awali.

Tafsiri ya Dhana Muhimu

Ujazi wa fedha
Hujumuisha fedha zote zilizo kwenye mzunguko, nje ya mfumo wa kibenki na amana zote za wakazi wa hapa nchini zilizo kwenye mabenki. Kwa Tanzania ujazi wa fedha hutafsiriwa katika ngazi tatu ambazo ni ; Ujazi wa fedha kwa tafsiri finyu (M1), Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2) na Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3).

Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana zaidi (M3)
Ujazi wa fedha unaojumuisha ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2) na amana za fedha za kigeni zilizowekwa na wakazi kwenye benki ndani ya nchi.

Ujazi wa fedha kwa tafsiri pana (M2)
Hii inajumuisha ujazi wa fedha kwa tafsiri finyu (M1) pamoja na amana za akiba na za muda maalumu zilizo katika shilingi, zilizowekwa katika mabenki hapa nchini.

Ujazi wa fedha kwa tafsiri finyu (M1)

Hujumuisha fedha zilizo kwenye mzunguko, nje ya mfumo wa kibenki pamoja na amana za hundi za wakazi zilizo katika mabenki.

Fedha taslim (M0)
Hujumuisha fedha zote zilizo kwenye mzunguko nje ya mfumo wa benki, fedha taslimu katika hifadhi za mabenki na amana za mabenki zilizowekwa Benki Kuu katika shilingi ya Tanzania. Aidha fedha hizi hujulikana kama fedha za msingi.

Riba ya Benki Kuu

Ni kiwango cha riba kinachoamuliwa na Kamati ya Sera ya Fedha na kutumiwa na Benki Kuu kusimamia, kuashiria na kutekeleza sera ya fedha.

Fedha zilizo nje ya mfumo wa kiben ki

Hujumuisha noti na sarafu za shilingi ya Tanzania zinazozunguka nje ya mfumo wa benki. Fedha hizi hujuimusiaha fedha zote zilizo nje ya Benki Kuu ya Tanzania na taasisi nyingine za fedha.

Riba inayotumika kuthmini dhamana za serikali kabla ya kuiva
Kiwango cha riba ambacho Benki Kuu ya Tanzania inatumia katika kufanya tathmini fedha inayotakiwa kulipwa pale mwekezaji anapotaka kurejesha dhamana za Serikali (*Treasury bills*) kwa madhumuni ya kupata fedha. Kiwango hiki hukokotolewa kwa kuongeza kipengele cha ziada (*loaded factor*) juu ya riba ya Benki Kuu. Kipengele hiki huamuliwa na kuidhinishwa na Kamati ya Sera ya Fedha (*MPC*) kulingana na hali ya ukwasi katika uchumi.

Kiwango cha kubadilisha fedha

Ni bei ambayo sarafu moja inaweza kununuliwa na sarafu nyingine, kwa mfano, shilingi ya Tanzania (TZS) kwa dola ya Marekani (USD).

Deni la taifa

Ni jumla ya madai yote kwa Serikali na sekta binafsi.

Deni la umma

Deni linalolipwa au lililodhaminiwa na Serikali

Kuu. Deni la umma la Tanzania linajumuisha vipengele viwili vikuu: deni la ndani (linalokopwa hasa kugharamia nakisi ya bajeti) na deni la nje (linalokopwa kimsingi kugharamia miradi ya maendeleo). Deni la nje linajumuisha madeni ambayo Serikali Kuu inadaiwa na wadai wa nje, pamoja na madeni ya nje wa idara na wakala wa Serikali ambayo yamedhaminiwa na Serikali Kuu.

Deni la nje

Ni jumla ya mikopo iliyokopwa na wakazi wa nchi kutoka kwa wakopeshaji wa nje kupitia benki za biashara, serikali za kigeni, au taasisi za kifedha za kimataifa. Hujumuisha deni la nje la umma na la sekta binafsi la muda mrefu. Deni hili pia hujumuisha matumizi ya mikopo ya Shirika la Fedha la Kimataifa (IMF), na mikopo ya muda mfupi (yenye muda wa ukomavu wa mwaka mmoja au chini ya hapo), pamoja na malimbikizo ya riba ya ya mikopo ya muda mrefu.

Mfumuko wa bei

Kiwango ambacho wastani wa bei za bidhaa na huduma katika uchumi huongezeka kwa kipindi fulani. Kiwango hiki huwa kinawasilishwa kwa asilimia. Aidha, ongezek o la mfumuko wa bei huashiria kupungua kwa nguvu ya kununua au thamani ya fedha ya nchi husika.

Mfumuko wa bei wa msingi

Ni kasi ya mabadiliko ya bei za bidhaa na huduma, zisizohusisha nishati, vyakula visivyochakatwa na huduma za umeme na maji kwa kipindi maalum. Bidhaa za vyakula visivyochakatwa, nishati, huduma za umeme na maji hazijumishwi kwa kuwa bei zake hubadilikabadilika na zinaweza kuathiriwa mambo mengine yasiyohusisha ongezeko la ujazi wa fedha.

Mfumuko wa bei za vyakula

Ni kiwango cha mabadiliko ya bei za vyakula vyote vilivyochakatwa na visivyochakatwa.

Mfumuko wa bei usio wa vyakula

Ni ongezeko la bei za bidhaa na huduma zote isipokuwa bidhaa za chakula na vinywaji visivyo na kilevi.

Akiba ya fedha za kigeni

Akiba ya fedha za kigeni inajumuisha fedha na rasilimali zote za kifedha nje ya nchi ambazo zinasimamiwa na Benki Kuu ya Tanzania. Akiba hii hutumika kugharamia malipo ya nje, na pia kudhibiti kiwango cha nakisi ya urari wa malipo, kupitia ushiriki katika masoko ya fedha za kigeni. Akiba hii inajumuisha dhahabu-fedha inayomilikiwa na Benki Kuu ya Tanzania, haki maalum wanazopewa wanachama wa Shirika la fedha duniani (IMF) kutumia kiwango cha fedha za kigeni (Special Drawing Rights (SDRs), akiba ya fedha za kigeni katika Shirika la Fedha Duniani (IMF), pamoja na rasilimali za fedha za kigeni zilizopo Benki Kuu ya Tanzania kwa ajili ya kukidhi mahitaji ya kulipia bidhaa na huduma nje ya nchi

Soko la fedha baina ya mabenki

Ni utaratibu au sehemu ya soko la fedha ambapo mabenki hukopeshana fedha kwa kwa vipindi maalumu. Katika soko hili, kila mkopo unaotolewa huwakilisha makubaliano baina ya benki kukopeshana kiwango husika kwa muda fulani na kiwango fulani cha riba.

Sera ya fedha inayotumia riba

Ni mfumo wa sera ya fedha unaotumiwa na Benki Kuu kudhibiti mfumuko wa bei na kuchagiza ukuaji wa uchumi kupitia riba za mikopo. Kwa kutumia mfumo huu, Benki Kuu ya Tanzania hupanga Riba Ya Benki Kuu kila robo mwaka ili kuathiri gharama na upatikanaji wa mikopo katika uchumi. Benki hutumia nyenzo mbalimbali za sera ya fedha kama vile kuuza au kununua dhamana za serikali, hati fungani za serikali, kubadilisha sehemu ya amana ambazo benki zinatakiwa kuweka kisheria katika Benki Kuu ili kudhibiti kiwango cha ukwasi katika uchumi.

Mkopo wa siku moja wa Benki Kuu

Ni utaratibu unaoziwezesha benki kukopa fedha kutoka Benki Kuu kwa hiyari yao kwa muda wa siku moja, kwa kuweka rehani hatifungani zinazokidhi vigezo kama dhamana .

Riba ya Mkopo wa siku moja

Ni kiwango cha riba kinachotozwa na Benki Kuu ya Tanzania kwa mikopo inayotolewa kwa benki kupitia mkopo wa siku moja ‘*Lombard*’. Riba hii hutumika kama ukomo wa juu wa wigo wa riba ya Benki Kuu (CBR).

Akaunti ya mapato ya msingi

Hujumuisha mapato yanayotokana na malipo kwa wafanyakazi, riba, gawio na faida zinazotokana na uwekezaji, mapato ya kodi, na mapato mengineyo yakiwemo yanayohusiana na bima na mifuko ya pensheni.

Akaunti ya mapato ya upili

Hujumuisha uhamisho wa fedha usiohusisha mauziano au mabadilishano ya bidhaa, huduma au rasilimali yoyote yenye thamani ya kiuchumi baina ya wakazi wa nchi tofauti.

Soko la fedha baina ya mabenki kwa siku mmoja

Ni sehemu ya soko la fedha inayohusisha mikopo ya muda mfupi baina ya mabenki. Katika utaratibu huu, wakopeshaji hukubalia na na wakopaji kukopeshana fedha kwa muda wa siku mmoja tu, ambapo mkopaji anapaswa kulipa fedha hizo pamoja na riba mwanzoni mwa siku inayofuata.

Mikopo ya muda mfupi toka kwa mabenki (repo)

Ni utaratibu ambao Benki Kuu hukopa fedha kutoka kwa benki kwa kuuza dhamana, kwa makubaliano ya kurejesha fedha hizo pamoja na kiwango fulani cha riba baada ya muda maalumu kwa kuzinunua tena dhamana hizo kutoka kwa benki zilizokopesha. Utaratibu huu hutumika kupunguza ukwasi katika uchumi.

Mikopo ya muda mfupi kwa mabenki (reverse repo)

Ni utaratibu ambao Benki Kuu hukopesha fedha kwa benki kupitia ununuzi wa dhamana kwa makubaliano ya kurejesha fedha hizo pamoja na kiwango fulani cha riba baada ya muda fulani, kwa kuziuza tena dhamana hizo kwa benki zilizokopeshwa. Utaratibu huu hutumika kuongeza ukwasi katika uchumi.

Wastani wa riba za dhamana za Serikali

Hiki ni kiwango cha jumla cha riba ya dhamana za serikali, ambacho hukokotolewa kwa kuzingatia thamani ya mauzo ya dhamana za siku 35, 91, 182, na siku 364, ambacho huwasilishwa kwa asilimia.

Kwa maelezo zaidi wasiliana na:
Benki Kuu ya Tanzania, Barabara ya 16 ya Jakaya Kikwete,
Sanduku la Posta 2303, 40184 Dodoma, Tanzania
Simu: +255 26 296 3182-7 au +255 22 223 2541

Taarifa hii inapatikana kwenye tovuti: *http://www.bot.go.tz*